

*Ett snilles
vägledning till*

**pengar
och
ekonomin**

**Ackumulering
och Skuld**

Av Dr. Michael Sharp

”Ty kärleken till pengar är roten till allt ont”
(Första Timotheosbrevet 6:10)

ETT SNILLES VÄGLEDNING TILL PENGAR OCH EKONOMIN

Akkumulering och Skuld

Av

DR. MICHAEL SHARP

www.michaelsharp.org

blog.michaelsharp.org

michael@avatarpublication.com

BOKOMSLAG OCH ILLUSTRATION

LAURA VAN TINE

lvt@mindspring.com

Lightning Path Press

Utgiven av Lightning Path Press
St Albert, Alberta. Canada
www.lightningpathpress.com

©2009 Michael Sharp.

Alla rättigheter förbehållna.

Ingen del av denna bok får reproduceras, lagras i ett återvinningssystem eller på något sätt överföras elektroniskt, mekaniskt, genom kopiering, inspelning eller på annat sätt, utan skriftligt medgivande.

Utgiven av Ingram

Översättning:
Hans Carlsson
Lisa Forstenius

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Sharp, Michael, 1963-

Originalalets titel: Rocket Scientists' Guide™ to Money and the Economy / av Michael Sharp.
p. cm.

ISBN xxxxxxxxxxx (alk. paper)

1. Pengar. 2. Spara och investera. 3. Skuld. I. Title.

HG221.S537 2009

332.4--dc22

Innehåll

Livet, universum och allting.....	6
Pengars egenart.....	7
Ekonomi.....	9
Pengars ursprung.....	10
Pengars värde	11
Problemen med pengar	12
Allmänt	12
Ackumulering.....	13
Fallet	14
Makt.....	15
En sluten fest	16
Sanningen?	18
Samhällsklass	20
Rapporten.....	21
Den intellektuella eliten	22
Indoktrinering.....	24
Utbildning	26
Beskattning	27
Utveckling	29
Produktdiversifiering	30
Avsiktlig förvanskning.....	31
Sten och metall.....	33
Kris	35
Osäkra fordringar (skuld).....	39
Fotnoter	46

ETT SNILLES VÄGLEDNING TILL PENGAR OCH EKONOMIN: ACKUMULERING OCH SKULD

Livet, universum och allting

Pengar, pengar, pengar, pengar.

Pengar löser alla problem.

Varför är pengar ett problem?

Tja, pengar är roten till allt ont, säger man ju.

Det är vårt fördärv.

Det är grunden till vår förtvivlan.

I grund och botten är pengar av ondo.

Pengar, pengar, pengar.

Som andlig författare är detta ett svårt ämne att ge sig i kast med. Jag vill nämligen gärna framstå som en "världsförbättrare"ⁱ. Jag undervisar om Ande, Gud och medvetande och hävdar att det jag lär ut är sanningen (med stort "S"). Det är inte speciellt originellt. Så gott som alla författare världen över, förutom kanske de svamliga postmodernisterna, gör anspråk på en viss sanning. Det är inte särskilt märkvärdigt. Men av någon anledning, så fort jag säger att "jag är en världsförbättrare", så fort jag börjar undervisa om Gud och Ande, börjar folk säga saker som, "Jaså, du är en andlig lärare och du undervisar om Gud och Ande. Borde inte dina texter vara gratis då? Du kan väl ändå inte ta betalt för något så grundläggande som andlig sanning, eller hur?"

Den sortens frågor besvarar mig och skapar en inre konflikt.

I princip har jag samma uppfattning.

Den information jag skapar borde vara tillgänglig för alla som vill ha den.

Men, borde den vara gratis?

Personligen tycker jag inte det.

Jag har lagt ner tusentals timmar på mitt författande och tycker därför att det är aningen respektlöst att begära en sådan sak. Inte säger du till bagaren som bakar ditt dagliga bröd: "Langa hit dina grejer, gubbe, för jag har rätt till dem", eller hur?

Naturligtvis inte!

Att göra så skulle inte bara nedvärdera och ringakta deras arbete, det skulle dessutom visa en bristande förståelse för det faktum att det i västvärlden inte går att göra någonting utan pengar, inte ens äta. Visst, jag bor i ett vackert hus, men jag kan inte odla min mat där eftersom jag inte hade råd med en tillräckligt stor tomt för att kunna göra det. Och vad värre är, jag kan inte ens idka byteshandelⁱⁱ med mina produkter. Hur ska jag kunna byta mina engelska skrifter och böcker mot bananer som odlas av en latinamerikansk bonde, eller mot kläder som sytts i en kinesisk fabrik?

Du förstår säkert problemet.

Om jag inte tjänar pengar på det arbete jag gör (vilket är att skriva andliga böcker som är till nytta för andra), så får varken jag eller min familj någon mat. I dagens samhälle behöver vi pengar för att överleva.

Dock, som jag sa, delar jag den grundläggande uppfattningen.

I grund och botten borde det vara självklart att alla som vill köpa mina böcker har pengarna som behövs för detta. Men det är inte det att informationen inte är gratis som är problemet, inte heller är det pengar i sig som är problemet.

Det är faktiskt tvärtom.

Problemet är att *inte ha* pengar.

Problemet är, att trots det faktum att vi (och med "vi" menar jag människorna på denna jord) har utvecklat en fantastisk teknologi och har en fantastisk förmåga att producera varor och tjänster, så har inte alla människor på jorden råd med den blygsamma ersättning jag begär för mina e-böcker – och med tanke på hur lite jag begär (i princip ett par dollar per bok) är detta brottsligt, ett brott som vida överstiger önskan att få andlig information gratis. Och, det är inte bara böcker vi inte har råd med. Många människor på denna jord har inte ens pengarna de behöver till att handla mat och bo anständigt och på grund av detta hungrar och svälter massor av barn, och *det* är definitivt ousäktligt.ⁱⁱⁱ

Som du ser är det alltså inte pengar som är problemet. Problemet är att inte ha pengar och rätt fråga blir då, "Varför finns det så många människor som saknar pengarna de behöver till att kunna köpa vad de behöver på denna jord?"

PENGARS EGENART

Att folk inte har pengar beror inte på det du kanske tror. Men, för att förstå varför så många människor inte har tillräckligt med pengar måste vi först ha klart för oss vad pengar egentligen är.

Och vad är egentligen pengar?

Det är enkelt.

För det första är pengar inte papperet de är tryckta på.

Pengar är inte guld, inte silver, inte platina, och inte heller de glittrande stenar folk sätter på sina fingrar eller i sina örsnibbar för att andra ska utropa "Ohh!" och "aah!" och sån't.

Pengar är inte något konkret överhuvudtaget. I själva verket, om du tänker på det, så är pengar bara en abstrakt idé som, trots vad andra kanske vill få dig att tro, inte är särskilt svår att förstå.

Det är enkelt, faktiskt.

I grund och botten *representerar pengar tid*.

Tid är pengar, säger man, och det är sant, men det är lite djupare än så. Pengar motsvarar tid, men inte all slags tid. Pengar representerar något mycket specifikt, nämligen *arbetstid*.^{iv}

Pengar representerar arbetstid.

Solklart, eller hur?

Du jobbar en timme och får betalt för en timme.

Om du bara står där och gör ingenting så faller inga pengar från himmelen.

Pengar är arbetstid.

Men inte ens det har specificerat vad pengar är. Även om det är sant att pengar representerar arbetstid, så är det också sant att pengar inte **enbart** representerar arbetstid. Pengar representerar en mycket specifik typ av arbete. Jag får inte betalt för att jag arbetar på min egen tomt, till exempel. Jag får bara betalt när jag gör något åt någon annan. När jag gör något eller bygger något eller utför en tjänst som *någon annan* anser vara användbart, då får jag pengar i utbyte. Visst skulle jag kunna fantisera om det, men *du* skulle ändå aldrig ge mig minsta krona för att jag arbetar i min trädgård och odlar blommor till mitt köksbord. Men, jag skulle kunna övertala dig att ge mig en slant för en blomma som jag odlat till ditt köksbord.

Om du målar väggarna i mitt hus ger jag dig 300 kr i timmen.

Du fattar hur det fungerar?

Pengar, pengar, pengar.

Definitionen på pengar är följande:

Pengar representerar tid som används för att arbeta för någon annan. Och om vi definierar "tid som används för att arbeta för någon annan" som *arbetstid* kan vi säga:

$$\text{Pengar} = \text{Arbetstid}$$

EKONOMIN

Tanken att "pengar = arbetstid" är kanske inte så självklar för dig just nu, men det kommer den snart att bli. För att bättre förstå vad pengar faktiskt är behöver vi bara ta en titt på pengar i en ekonomi.^v

Så, vad är en ekonomi?

En ekonomi är i själva verket det formella utbytet av pengar och, eftersom pengar = arbetstid, så är en ekonomi helt enkelt det formella utbytet av arbete (dvs. tid som används för att arbeta för någon annan med en förväntning om ett skäligt utbyte).

Enkelt.

Närhelst två eller flera människor går samman och gör något för varandra i utbyte mot något (vanligen pengar), så har vi en ekonomi.

Det finns naturligtvis olika slags ekonomier och det är inte alla ekonomier som behöver pengar för att fungera. I vår moderna värld använder den *officiella ekonomin*^{vi} (den del av ekonomin som registreras, övervakas och kontrolleras av våra makthavare), pengar. Under den officiella ekonomin finns det emellertid andra ekonomier. Det finns till exempel den svarta marknaden. Den svarta marknaden är också en "penningbaserad" ekonomi, men den är inte registrerad och beskattas inte på samma sätt som den officiella ekonomin. Parallellt med den svarta marknaden finns även den *informella ekonomin*.^{vii} När jag gav en komplett uppsättning av mina böcker till en ung man i utbyte mot att han tvättade fönstren i mitt hus, så var det ett utbyte av tjänster, men det var inte penningbaserat. Det var byteshandel. Meningen här är emellertid inte att gå in i detalj på olika typer av ekonomier, utan att helt enkelt påvisa att en ekonomi i själva verket är ett utbyte av arbetskraft. Det spelar ingen roll om arbetet representeras av pengar eller byteshandel, är registrerat eller inte. Poängen är att en ekonomi innebär ett utbyte av arbete.

Detta blir tydligt om vi förenklar det hela och betraktar en ekonomi med, låt oss säga, tusen människor. I denna enkla ekonomi omfattande tusen människor, gör var och en något som är användbart för någon annan. En person spelar gitarr, en annan sjunger, någon bygger hus, en är jordbrukare, någon sysslar med datorer, andra bakar bröd, sköter om djur etc. Alla har en färdighet (eller flera färdigheter), samtliga gör saker de älskar att göra, och alla stiger upp varje dag och använder sina färdigheter i sina dagliga liv. I vår lilla ekonomi med tusen personer har varje individ särskilda talanger och förmågor, och de bidrar med dessa talanger och förmågor till sitt lilla samhälle, vilket är jättebra eftersom alla är olika. Alla tycker inte om att bygga saker, alla gillar inte att sitta dagen lång och skriva, alla tycker inte om djur, och så vidare. Men det är helt i sin ordning eftersom vi i en ekonomi kan byta saker med varandra mot saker som vi inte kan tillverka eller göra själva.

Och hur gör vi det? Hur utbyter vi tjänster?

Ja, som jag sa ovan, kan vi göra det genom byteshandel eller med pengar. Byteshandel (dvs. jag bygger ett hus åt dig, och du förser mig med hamburgare så länge jag lever) är nog så bra, men det är ganska begränsat eftersom byteshandel varken är effektivt eller smidigt. Den lokale snickaren är kanske vegetarian och hur ska i så fall köttproducenten kunna få ett hus byggt när det enda han kan ge i utbyte är något som får snickaren att må illa (dvs. dött kött)?

Du förstår säkert problemet.

Det är här pengar kommer in i bilden.

Pengar, pengar, pengar.

Pengar är överlägset ett byteshandelssystem därför att det *abstraherar arbete*. När en ekonomi, åtminstone delvis, grundar sig på pengar (dvs. är delvis penningbaserad), då ökar möjligheterna för utbyte. Pengar skapar ett mer flexibelt och effektivt system för arbetsutbyte. Istället för att betala snickaren med dött kött kan köttproducenten nu betala med pengar som snickaren sedan kan använda till att köpa hälsosamma grönsaker. Det vinner alla på. Köttproducenten vinner på det eftersom han nu kan göra ett utbyte med snickaren även om han inte har något intressant att idka byteshandel med. Snickaren vinner också på det. För honom är det bättre med pengar eftersom han kan använda dem att köpa vad han vill. Han kan köpa mat, han kan köpa en ny bil, ett verktyg, eller vad som helst. På det sättet kan man betrakta pengar som ett ekonomiskt smörjmedel eller som blod i kroppen. Som ett mått på arbetskraft gör pengar ekonomiskt utbyte helt enkelt effektivare och smidigare.

Pengar ger liv åt samhällsstrukturen.

Så är det.

Pengar är helt enkelt abstraherat arbete.

Med pengar kan vi utbyta arbetskraft med varandra på ett effektivt och smidigt sätt.

Sett ur den synvinkeln, verkar pengar knappast vara roten till allt ont, så som många människor vill tro.

PENGARS URSPRUNG

Om pengar alltså är arbete, och om ekonomin inte är något annat än ett sätt att utbyta arbete, var kommer då pengar ifrån?

Nja, pengar kommer inte ur tomma luften; men inte heller detta är svårt att förstå. Pengar uppstår genom en två-steps-process. *Först tillverkar någon pengarna*. Om det är papperspengar det gäller, så matar vi papper genom en tryckpress med särskilda bläckfärger, och så vidare. Om det är metallpengar det gäller, så präglar vi dem med en symbol och några siffror. *Därefter kommer vi överens om ett värde* för dessa och (detta är viktigt att notera), här spelar det ingen roll om vi använder guld eller bly eller sten som pengar. Det viktiga är att alla som är inblandade kommer överens om att detta stycke papper eller denna metallklump representerar en viss mängd arbetstid, dvs. att det har ett visst **värde**, det är allt som behövs. När man väl har kommit överens om att abstrahera arbete och knyta det till någon form av symbol, behöver man bara en symbol att förknippa det med plus en allmän överenskommelse om symbolens värde, och så är det inte mer med det.

Det är alltså en fråga om en överenskommelse.

Om jag ger dig en bit blått papper och säger att det är värt tusen arbetsenheter (under antagandet att en arbetsenhet utgör en timmes arbete) och du accepterar detta, då har vi en affärsöverenskommelse.

PENGARS VÄRDE

Jag antar att du nu undrar hur vi bestämmer värdet på pengar? Det vill säga, hur vi avgör mängden arbetskraft som ska representeras av våra medel för utbyte? Ja, uppenbart är ju att oavsett vilket medel vi än använder för att överföra värde, så har inte medlet i sig något värde. Det vill säga, en bit papper är inte automatiskt värt tusen arbetsenheter. Så mycket kan vi väl i alla fall konstatera när det gäller en sådan sak som papperspengar. En liten bit gräddfärgat papper, tryckt i en stor fabrik, med automatiserade maskiner och stordriftsfördelar, är troligen värt ca 2 öre. Detsamma kan sägas om andra medel för utbyte, t.ex. guld, silver och diamanter, som den ekonomiska eliten ser till *håller konstant värde* under århundraden. Oavsett vad andra säger, har guld inget värde i sig. Det har ett obetydligt produktionsvärde^{viii}, vilket motsvarar den totala mängden arbete som gick åt för att utvinna det, men utöver det är det värdelöst. Det är bara när "vi" har kommit överens om att guld, papper, gnistrande stenar, eller vad som helst är värt "någonting mer", som dessa saker får ett *penningvärde* utöver värdet på det arbete som lades ner för att producera dem.

Och hur kommer "vi" överens om att någonting är värt mer än sitt produktionsvärde? Nå, låt oss lämna den frågan till senare och istället koncentrera oss på den enkla frågan om "pengars värde".

Hur bestämmer man då värdet på pengar?

Ja, även om det finns folk som vill få dig att tro det, så kräver detta inte någon svart magi eller högre matematik. Som vi tidigare sagt, bestäms det faktiska värdet av pengar helt enkelt genom den mängd arbete som vi (och med "vi" menar jag de som är inblandade i transaktionen) har kommit överens om att pengarna ska representera.

Och hur bestämmer vi pengars värde?

Ja, inte är det godtyckligt, den saken är säker. Pengars värde bestäms huvudsakligen i förhållande till mängden arbete som utväxlas i en ekonomi. Jag vet att det kan låta komplicerat, men det är det inte.

Det fungerar så här.

Anta, till exempel, att du har en liten ekonomi bestående av hundra personer och att du vill monetisera den ekonomin (dvs. introducera pengar som ersättning för vanlig byteshandel). Hur mycket pengar kommer du att introducera? Du vill ju introducera exakt den mängd pengar som motsvarar den totala arbetsinsatsen för de hundra personerna i ekonomin. Till exempel, om du uppskattar varje arbetad timme som en arbetsenhet (en dollar/enhet = en timmes arbete), och om de flesta människorna arbetar fyra timmar per dag, sju dagar i veckan, behöver du, för att helt och hållet monetisera din lilla ekonomi, introducera cirka ettusen-fyrahundrasextio (dvs. $4 \times 365 = 1\,460$) penningenheter per person och år för att representera värdet av ett helt års arbetsinsats i ditt lilla samhälle. För vår lilla ekonomi på hundra människor skulle det motsvara ungefär etthundrafyrtiosex tusen penningenheter ($1\,460 \times 100 = 145\,000$) som cirkulerar i ekonomin.

När det gäller värdet på varje enskild penningenheter bestäms detta i förhållande till det totala värdet av pengar i ekonomin. Om vi utgår ifrån att du börjar från noll och utan tidigare "inflation", skulle värdet av varje enskild penningenheter bestämmas av hur stor del av den totala penningmängden den utgjorde. Du skulle, om du ville, kunna sätta i omlopp de nödvändiga etthundrafyrtiofemtusen penningenheter i vår lilla ekonomi som 145 tusendollarsedlar; i så fall skulle varje sedel vara värd ettusen arbetsenheter. Eller så skulle du kunna dela upp det och sätta det i omlopp som 145 000 endollarsedlar; i det fallet skulle varje sedel motsvara ett värde av en dollar. Eller du skulle kunna skapa en kombination, men då måste du prägla sedlarna så att människor kan veta värdet på varje sedel. Oavsett vilket, är *värdet på alla individuella sedlar endast meningsfullt i förhållande till den totala arbetsinsatsen i en ekonomi*. Med andra ord, för att kunna avgöra penningvärdet i en ekonomi måste du beakta arbetsmängden i ekonomin som helhet och sedan dela upp penningmängden utifrån det.

PROBLEMEN MED PENGAR

ALLMÄNT

Som jag sagt tidigare finns det många fördelar med en penningbaserad ekonomi, men det finns också potentiella problem. I komplexa ekonomier kan det till exempel vara svårt att avgöra det exakta värdet av arbetsinsatsen för något och därför svårt att bestämma exakt hur mycket man ska betala för en enskild produkt. Det är till exempel enkelt att ta reda på hur mycket en brödlimpa ska kosta. Anta, för resonemangets skull, att en bagare med en liten ugn bakar nio brödlimpor på tre timmar inklusive efterstädning. I så fall, och under antagandet att en timmes arbete motsvarar en penningenheter, skulle varje brödlimpa vara värd cirka .33 penningenheter (det motsvarar ungefär tre brödlimpor per arbetstimme) plus kostnaden för mjöl, jäst, smör och el. Det är däremot inte lika lätt att avgöra hur mycket arbete som behövs för att tillverka ett datorchip. I det fallet ingår konstruktion, ingenjörskonst, tillverkning, distribution, försäljning, och så vidare. För att vara helt rättvis mot alla inblandade måste hela arbetsinsatsen vid tillverkningen av datorchipet ingå i datorchipets faktiska kostnad. Det är en komplicerad ekvation som jag utgår ifrån bara kan uppskattas på ett ungefär.

Förutom svårigheten att beräkna mängden pengar som ska betalas för produkter har vi även problemet med självreglering. Människor vill kanske inte arbeta det antalet timmar som behövs för att motsvara den mängd pengar de får. De kanske får en summa som motsvarar tiotusen arbetstimmar per år, men arbetar endast femtusen timmar. Detta är förmodligen särskilt vanligt bland ungdomar som kanske är mer intresserade av festande och sex än att arbeta och bidra till samhället. Förmodligen är detta ett smärre och relativt betydelselöst problem i ett emotionellt och andligt moget samhälle och skulle troligen kunna lösas på ett enkelt sätt genom att vi reviderade vår socialiseringsprocess och betonade pengars faktiska betydelse (dvs. en symbol för arbete), behovet av att ömsesidigt bidra till det allmänna bästa, tacksamhet för vad andra gör för dig etc.

Det krävs ingen större intelligens för att förstå detta.

ACKUMULERING

Trots enkelheten att bestämma priset på handelsvaror och motivera folk att bidra till samhället så finns det ett större problem med pengar som inte är lika enkelt att hantera och som orsakar stora problem och störningar i det allmänna livsmönstret för vårt lilla samhälle, och det är ackumulering (att samla på hög ö.a).

Och vad är ackumulering?

Ja, ackumulering syftar egentligen på ackumulering av arbetskraft. Rent konkret innebär det att ta någons alster och, till exempel, sätta det på en hylla i ditt hus.

Det är väl inget fel med det, eller?

Så gör vi väl alla, eller?

När jag reste till Sydafrika med min familj köpte vi massor av föremål från konsthantverkarna som bor där. Vi bytte våra pengar mot deras arbete (dvs. konsthantverket som de hade skapat), och hängde sedan deras konsthantverk på väggarna i vårt hus. Även om artefakterna i vår bokhylla ser ut som konstföremål har vi i själva verket ackumulerat arbete.

Det är trevligt att omge sig med vacker konst och konsthantverk.

Det är inget fel med det så länge utbytet är rättvist.

Vissa saker är lättare att ackumulera än andra, medan en del saker av naturliga skäl kan vara helt omöjliga att ackumulera. Min fru kan till exempel inte ackumulera alla de massagbehandlingar hon får, och mitt hus kan bara ha plats för ett visst antal elfenbensniderier och ceremonimasker innan det börjar se överbelamrat ut, eller jag måste köpa extrahyllor och magasinutrymme. Det kan göras, men det är besvärligt och denna svårighet att ackumulera arbete är aldrig aktuell i samhällen som idkar byteshandel.^{ix} Man arbetar för det man behöver, ackumulerar ett fåtal saker som gör livet lättare att leva, men längre än så sträcker det sig inte. I ett samhälle som idkar byteshandel finns det en naturlig självreglering. Det är faktiskt ingen vits att ackumulera bröd, eller hammare, eller datorer, eller konsthantverk utöver en viss mängd.

Men ack, i en penningbaserad ekonomi är det en helt annan historia. Där finns ingen självreglerande gräns mot ackumulering.

I en penningbaserad ekonomi kan du faktiskt ackumulera hur mycket arbetskraft du vill. Du kan trycka en tusendollarsedel, en miljarddollarsedel, en miljarddollarsedel – det spelar absolut ingen roll. Eftersom pengars värde (dvs. mängden arbete det representerar) i en penningbaserad ekonomi är symbolisk och grundar sig på en fiktiv överenskommelse, till skillnad mot ett ömsesidigt utbyte av varor, kan man ackumulera hur mycket arbete (dvs. pengar) man vill. Så länge någon tror på dig när du säger att en tusenlapp är värd ett visst antal arbetstimmar, finns det inget som kan stoppa dig.

Men varför skulle man vilja göra något så dumt?

FALLET

För att kunna förstå varför du skulle vilja ackumulera pengar måste du först förstå något om karaktären hos och möjligheterna med ackumulerad arbetskraft, och det bästa sättet att förstå det är genom en liten berättelse.

Föreställ dig att en dag, någon gång efter introduktionen av pengar i vår lilla ekonomi, får någon idén att ta lite mer betalt för sitt arbete än vad som är skäligt. Till exempel, istället för att begära .33 arbetsenheter för en brödlimpa (den **faktiska** arbetskostnaden för brödet) börjar bagaren (låt oss kalla honom för Joe) begära .66 enheter (den dubbla faktiska kostnaden), eller .99 enheter (tre gånger den faktiska kostnaden), eller vilken summa som helst. Joe anser inte att det är särskilt mycket, och det verkar inte heller som det skulle leda till några problem eller skada, någon, så vad skulle det kunna vara för fel med att ackumulerar lite extra arbete?

”Vad gör det om man tjänar lite extra åt sig själv?” frågar han sig.

Men detta visar sig faktiskt vara ett stort problem.

I själva verket är detta ett problem som kan leda till **världens undergång**^x; detta är emellertid inte uppenbart från början, när maskineriet precis har kommit igång.

Det tar en tid innan det visar sig; så låt oss därför hoppa framåt i tiden och kolla Joe ett år senare för att se vad som hände med hans plan att ackumulera.

Det är inte så svårt att föreställa sig.

Efter att i ett år ha debiterat mer än det faktiska produktionsvärdet för sitt bröd kommer Joe att ha ackumulerat en massa extra arbete.

Hur mycket?

Om han debiterar tre gånger den faktiska arbetskostnaden för sitt bröd kommer han i slutet av året att ha ackumulerat dubbelt så många arbetsenheter än han rent faktiskt har investerat i sin affärsrörelse. Om en typisk person gör av med ettusenfemhundra enheter per år, kommer Joe, eftersom han har debiterat tredubbla kostnaden för brödet att ha en vinst på cirka tretusen arbetsenheter, istället för att ha ett saldo på nära noll i slutet av året som han borde ha.

Wow!

Det där är verkligen coolt *för bagaren* och ännu häftigare om man inser vad han kan göra med alla dessa ackumulerade arbetsenheter.

MAKT

Och återigen, handlar inte detta om någon högre matematik.

Ta en ordentlig titt på hundralappen i din plånbok.

Kom ihåg vad pengar faktiskt är.

Pengar motsvarar arbete och när de ackumuleras har pengar förmågan att kommendera (dvs. köpa) andra människors arbete.

Stanna upp och fundera över detta en stund, för dessa extra pengar ger vår bagare en enormt påtaglig och mätbar *makt*. Möjligheterna blir verkligen oändliga för vår nyrike bagare. Med dessa extra tretusen arbetsenheter kan han göra precis vad han vill. Han kan ta en längre semester, han kan låta bygga ett större hus åt sig själv, han kan till och med anställa en städerska som städar hans hem, eller en medhjälpare som bakar åt honom så att han inte själv behöver arbeta längre.

Hur coolt är inte det?!

Och, eftersom pengarna i hans ficka representerar abstrakt arbetstid kan Joe göra vad han har lust till, så länge han kan hitta någon som är villig att jobba mot betalning.^{xi}

Men ännu viktigare är att han kan göra **mer** än någon annan omkring honom.

Nu har han en *makt* som ingen annan har.

”Det är fantastiskt” tänker Joe när han stannar upp en stund under arbetet med sitt årsbokslut för att fundera över fördelarna och moralen i det hela. Han tittar upp från sina böcker, betraktar sin omvärld, och inser att han nu är lite annorlunda än alla andra omkring honom. Eftersom han kom på tanken att debitera lite extra för sitt bröd har han nu, i slutet på året, makt och möjligheter som ingen annan har.

”Men är det fel”, frågar han sig själv.

”Ingen verkar ha tagit skada och”, såvitt han kan se, ”verkar ingenting ha förändrats i samhället i stort.”

”Så vad är det för fel med det”, tänker han.

”Faktiskt”, säger han för sig själv, ”mitt enda problem nu är hur jag ska använda denna extra arbetskraft”. Joe funderar på detta och efter ett visst övervägande bestämmer han sig för att lägga de extra arbetsenheterna han har ackumulerat på ett stort och ståtligt hus, dubbelt så stort som alla andra hus i grannskapet, beläget högst upp på kullen, med utsikt över det lilla samhället. Naturligtvis är detta inget han skulle ha kunnat göra ett år tidigare. Innan han påbörjade sitt lilla ackumuleringsexperiment skulle han inte haft råd att betala för det extra material, den arbetstid, eller extra arbetskraft som krävs för att frakta materialet uppför kullen.

Men nu kan han det!

Nu har Joe de erforderliga kontanterna, så han bygger nu ett flott hus på kullens topp... och det är då som invånarna i det lilla samhället börjar lägga märke till det.

Det är nu frågorna börjar ställas.

”Hallå Herr Bagare, vad i helsike är det som pågår?” frågar hans vänner.

Och ”hur har du lyckats bygga det där stora huset?”

Och det får honom att haja till. Nu ställs han inför ett val.

Vad ska han göra?

Ska han erkänna och avslöja **den (verkliga) hemligheten** till sin framgång eller ska han dölja sanningen så att han kan fortsätta ackumulera arbetsenheter? Han funderar på att erkänna, men i ärlighetens namn gillar han inte vad det skulle kunna leda till. Om han erkänner så är allt över och då är det också slut med hans privilegier, tänker han. Ingen av invånarna i det lilla samhället skulle acceptera att han tog överpriser för sitt bröd, naturligtvis. Och inte bara det, han misstänker att invånarna skulle bli lite sura på honom. Och inte nog med det, kanske till och med kräva pengarna tillbaka, och det skulle inte vara kul, tänker bagar-Joe. Att betala tillbaka tretusen arbetsenheter skulle betyda att han blev tvungen att arbeta tre gånger så mycket nästa år.

Men, tänker han, trots deras frågor har det inte lett till något negativt.

Allting går fortfarande sin gilla gång och trots lite knorrande här och var så är alla fortfarande nöjda.

”Så vad spelar det för roll att jag har ett större hus än alla andra?” frågar han.

”Vad är det för ont i det?”

EN SLUTEN FEST

Så, vad gör Joe?

Tja, han kan inte bara låta bli att göra någonting.

Alla i samhället frågar ut honom och han måste svara. Men, istället för att öppet berätta som han borde, istället för att informera alla invånarna samtidigt och avslöja *hemligheten* till sin framgång, istället för att göra det rätta, säger han till invånarna att han hellre talar med några få utvalda personer till att börja med.

”Det är komplicerat och svårt att förklara”, säger han till invånarna, ”så, om ni inte har något emot det är det lättare att prata med några få personer först och sedan kan de rapportera till er”.

Och det är ingen som tycker att det är något konstigt med det, naturligtvis.

Invånarna tänker att om Joe säger att det är komplicerat och att han behöver lite tid för att förklara, så är det OK.

Alla litar på varandra i det lilla samhället och därför är det ingen som opponerar sig.

Och därför gör Joe just det.

En kväll bjuder han in några noggrant utvalda personer till en mycket speciell middag. Han bjuder snickaren (som han betalade extra för att bygga sitt hus) och några av sina närmaste vänner till en påkostad och lyxig middag och han snålar inte på kostnaderna. Han tar några tusen av de där ackumulerade arbetsenheterna och hyr en stab av folk för att ordna en fest vars like aldrig tidigare skådats. Det är imponerande och storslaget och när det är över samlar Joe sina vänner kring ett glas finaste konjak. Gästerna småpratar medan Joe tålmodigt väntar på att den varma glöden från konjaken ska sprida sig i hans gästers kroppar och sinnen och sedan, när lagom tid har förflutit, tar han tillfället i akt, reser sig upp, och utbringar en skål.

”Mina kära vänner”, utropar han. ”Det är en ära och ett privilegium att få dela detta överflöd med er ikväll”.

”Det har varit en underbar måltid, ett perfekt sällskap, och jag är lyckligare än jag någonsin har varit i mitt liv”, säger han.

Alla nickar entusiastiskt samtycke.

”Men nu bör vi prata affärer”, utropar han allvarligt.

”Mina kära vänner”, säger han, ”om jag kunde tala om för er hur ni skulle kunna få ett lika fint hus som mitt, och göra varje kväll till en kväll som denna, skulle ni vara intresserade?”

Hans vänner blir upphetsade.

”Naturligtvis”, säger de, ”det är därför vi är här, för att få veta hur du gjorde”.

”Ja”, säger Joe och nickar, ”och det ska jag tala om för er”.

”Men ni ska veta att det fungerar bara om ni håller det hemligt!”

Vid detta påstående går en påtaglig chockvåg genom rummet.

Det hörs ett mummel av röster och alla ser förbryllade ut. Människorna som sitter i rummet har aldrig tidigare blivit ombedda att hålla en hemlighet, och därför kan man förstå att de är lite bekymrade. De börjar ifrågasätta och visa sin oro inför detta, men Joe höjer handen, ler, håller i lite mer konjak i deras glas, och försäkrar dem att det inte finns något att oroa sig för.

”Ingen tar skada”, säger han.

”Alla vinner på det!” utropar han, samtidigt som han nickar entusiastiskt.

”Och jag kan bevisa det”, säger han.

”Men det tog mig ett år att komma underfund med det och det kommer det att göra för er också”, säger han.

”Ni måste pröva det i ett år och sedan kommer ni att förstå”.

”Är alla beredda att göra det?” frågar han.

Han ser till att hålla glasen fyllda under tiden som hans nära vänner diskuterar frågan. De kommer med några invändningar, faktiskt ganska små, som Joe bemöter, och till slut kan ingen av dem se hur det skulle kunna vara fel.

”Bagaren har rätt”, säger de.

”Det har inte lett till något negativt, och vem skulle inte vilja ha sådana här fester hela tiden”.

Så de skakar hand, utbringar en skål till sig själva, gratulerar sig själva, och börjar planera.

De är överens.

De kommer inte att säga något och kommer att pröva det under ett år.

Alla litar ju på Joe.

Han är deras vän och han har försäkrat dem att alla kommer att vinna på det.

SANNINGEN?

Det enda problemet är att människorna längst ner på kullen förväntar sig en rapport.

Det var anledningen till festen och därför måste de göra något.

Men vad?

”Vad ska vi säga till alla dem som inte var bjudna!” frågar Joe.

Alla är överens om att det är ett problem som de inte kan ignorera. Så, de funderar över problemet en lång stund tills snickaren slutligen hoppar upp och upphetsat säger, ”jag vet, jag vet, jag vet!!!”

”Vi talar om sanningen för dem!” säger han. Alla tittar förvånat upp.

”Vi säger att vi behöver undersöka saken!” säger han.

”Vi säger att vi måste vänta ett år, forska vidare, och undersöka det hela närmare”.

”Och det är ju sant, eller hur?” säger han, ”Det är precis vad **vi gör!**”

Och naturligtvis håller alla med, det är exakt vad de gör. Så de gör några hastiga anteckningar, väljer den bäste talaren, bestämmer ett datum, och sammankallar invånarna i det lilla samhället för att tillkännage resultaten av deras privata diskussion.

Det är mycket spännande för invånarna längst ner på kullen.

Alla tror att sanningen ska avslöjas.

Alla förväntar sig att de ska få veta den stora hemligheten bakom Joes rikedom och därför samlas alla invånarna och deras barn på stadens torg, ivriga att få höra vad som ska tillkännages.

Talaren äntrar podiet...

Han blickar ut över församlingen och ler.

"Kära medborgare", mässar talaren, "Joe har snubblat över hemligheten till stor rikedom".

"Bagaren har upptäckt ett sätt att tjäna pengar".

Folkmassan tystnar och alla ansikten vänds omedelbart mot talaren.

"Tyvärr", säger talaren, "är det komplicerat och vi har ännu inte hela bilden klar för oss.

"Vi har studerat det och vi tror att det är en kombination av den relativa fluktuationen av artikelindex, plus tillväxten i prissättningen av varor och tjänster på börsmarknaden utöver kostnaden för inflöde i motsats till utflöde", mässar talaren med entonig röst.

Folkmassan blir förvirrad.

"Det är resultatet av handelsprisernas deklassificering jämfört med kostnaden för införsel och arbetskraft", säger han i ett försök att förklara.

Folkmassan ser förbryllad ut.

Talaren nickar allvarligt på huvudet.

"Ja", säger han, "det är komplicerat".

"Men", säger han och slår sig för bröstet, "vi ska ta reda på det".

"Vi har startat ett institut som vi döpt till Institutet för förvaltningsutredning, eller kort och gott Institutet" förkunnar han, "och för samhällets bästa ska vi arbeta dag och natt tills vi avslöjat mekanismerna för denna komplicerade process och när vi har förstått det kommer vi att informera er så att vi alla kan dra nytta av detta underbara nya sätt att tjäna pengar".

"Vi kommer att rapportera till er om exakt ett år", säger han snabbt och höjer handen för att avvärja potentiella frågor, vänder sig om och går ner från podiet.

Naturligtvis uppstår nu en viss förvirring.

Alla förväntade sig att få veta, "Hur hade bagaren råd att bygga ett så stort hus?", men de fick inget svar. Allt de fick var ett löfte om framtida avslöjanden. Men vad talaren hade sagt verkade i och för sig rimligt. Efter att ha lyssnat på hur talaren försökte förklara saker och ting lät det verkligen komplicerat, så varför inte?

Alla i samhället litade på varandra och därför hade folket längst ner på kullen ingen anledning att misstro eller ifrågasätta vad talaren hade sagt. De accepterade förklaringen i god tro och tysta gick alla hem för att vänta på rapporten. Under tiden började grabbarna som hade varit på Joes privata fest att på bagarens maning gradvis höja sina priser.

SAMHÄLLSKLASS

Så snart grabbarna på kullens topp började höja sina priser hände naturligtvis det oundvikliga. Efter bara ett år av slug ackumulering hade alla grabbarna från den ursprungliga festen byggt flotta hus på kullens topp precis intill deras vän bagaren.

"Det är underbart", säger de till sig själva vid ett av deras nyinstiftade speciella veckomöten.

"Och det allra bästa", säger de, "är att Joe hade rätt".

"Trots att vi alla har flyttat till kullens topp och nu bor i bättre hus, äter bra mat och dricker goda viner, så fungerar ekonomin fortfarande som den ska och det verkar inte ha fått några negativa följder", säger de till sig själva.

Javisst, så länge man inte tar hänsyn till det faktum att samhället nu verkar ha delats upp i två tydliga samhällsklasser med olika intressen och olika livsstil.

Skiljelinjerna är uppenbara.

Vi har familjerna på kullens topp med sina stora hus och sina påkostade fester, och så har vi familjerna på kullens botten.

Men detta är inte särskilt märkvärdigt tycker åtminstone människorna på kullens topp.

"Än sen då!", säger de till sig själva.

"Alla är fortfarande nöjda" intalar de sig.

Men hur skulle de egentligen kunna veta det? I slutet på det andra året umgås inte längre människorna på kullens topp särskilt mycket med dem som bor längst ner. De har sina egna privata möten och sina egna privata tillställningar och de två grupperna verkar helt enkelt inte passa ihop längre.

Det är i huvudsak en fråga om inkomst och bekvämlighet.

Människorna vid kullens fot har helt enkelt inte råd med samma påkostade utsvävningar som människorna på kullens topp. Jämfört med sina tidigare vänner högst upp på kullen är de fattiga och känner sig besvärade i den fina världen.

Och om sanningen ska fram är de inte särskilt glada över det.

Faktiskt börjar de bli lite missnöjda över det.

De flotta husen och påkostade festerna påminner dem hela tiden att de aldrig fick något svar på sin fråga angående bagarens hus. Det enda de fick var ett löfte och, trots detta löfte, är det enda de ser ytterligare social åtskillnad.

”Och det är inte rättvist”, säger folket längst ner på kullen.

Och de är inte heller rädda för att visa sitt missnöje, eller ställa ”svåra” frågor närhelst de möter någon av familjerna från kullens topp.

”Vad hände på den där första festen”, frågar de, och ”hur kommer det sig att ni är där uppe med bagaren nu?”

”Vad är det som pågår!?” frågar de med högre och högre röster. Och detta missnöje och ogillande får naturligtvis människorna på kullens topp att känna sig lite obehagliga till mods.

Men tack gode Gud för Institutet.

Alla håller med!

Rapporten är i det närmaste klar.

Det kommer de säkert att nöja sig med.

RAPPORTEN

Men sorligt nog, när rapporten slutligen släpps är det ingen som blir nöjd. Det grundläggande problemet är att ingen verkar kunna förstå den. Rapporten är så full av fikonspråk och terminologi, skitsnack och svammel att den är tusen gånger mer förvirrande än det ursprungliga talet var. Den är synnerligen dunkelt skriven och tio sidor framåt har läsaren nästan svimmat av ren uttråkning och förvirring. Det innebär, antar jag, att de som skrev rapporten kunde dra en suck av lättnad eftersom de inte skulle behöva svara på svåra frågor från folket. Hur formulerar man frågor på ett material som är obegripligt?

Allt är emellertid inte svammel. I början på rapporten finns en sida med Institutledningens *sammanfattning*, och informationen där är lika klockren som kyrkklockorna på julafton som kallar oss att vakna upp till vårt Kristusjag.

”Problemet är flerfasetterat”, säger sammanfattningen.

”Situationen är komplicerad”.

”Variablerna är obestämda”.

”Ytterligare forskning behövs”, fastställer Institutledningen i sin sammanfattning.

DEN INTELLEKTUELLA ELITEN

Om du nu är en av dessa människor på kullens botten som läser rapporten och hoppas på klargörande svar kommer du att förmodligen ha svårt att dölja din besvikelse, förvirring och ilska, naturligtvis/så klart. Det har ju gått ett par år och det enda som verkar hända är att människorna längst upp på kullen hela tiden blir rikare, mer utsvävande och slösaktiga.

Uppriktigt sagt så är det lite svårsmält.

De flesta människorna vid kullens fot biter dock helt enkelt i det sura äpplet och går tillbaka till sitt arbete. De litar ju på Institutets personal när de säger att de arbetar med problemet. Vad skulle de annars syssla med?

Emellertid är det några av invånarna längst ner på kullen som inte stillatigande går tillbaka till sitt arbete.

Några av dem är missnöjda och det drar de sig inte för att visa – de knorrar och klagar, och ställer frågor som ”vad är det som pågår?” och ”varför tar det så lång tid?” och ”om de inte vet vad som pågår, hur kan det då komma sig att så många nya flotta hus byggs?” Och naturligtvis blir familjerna där uppe lite nervösa inför alla dessa frågor och all denna ilska.

”I rapporten framgick det klart och tydligt”, säger de nervösa familjerna ”att det behövdes mer forskning”.

”Så varför blir invånarna så upprörda?” frågar de bittert.

”Varför kan de inte vänta som alla andra?”

För människorna på kullens topp är uppviglarna avgjort ett problem och någonting måste absolut göras.

De kan inte bara låta uppviglarna egga upp massorna.

Det skulle vara ett misstag.

Människorna på kullens topp kan se att när uppviglarna agiterar för sin sak, så blir andra också uppretade.

Missnöjet växer och om det inte tyglas...

Vad händer då...

Vem vet vart det kan leda och därför kallar grabbarna till ett särskilt möte i sin herrklubb för att diskutera problemet. Som vanligt, när betjänten serverat en middag med fina viner och god mat, reser sig ordföranden (dvs. Joe) och säger...

”Mina högt ärade och förnämna herrar av denna innersta cirkel av invigda ryggdunkare, vi har ett problem”.

"Som ni vet gav rapporten inga tillfredsställande svar", säger Joe.

"Problemet är mångfacetterat", ekar han ur rapportens slutledning.

"Situationerna är komplexa".

"Variablerna är obestämda".

"Uppenbarligen", säger han, "behövs ytterligare forskning, men tyvärr verkar **vissa** längst ner på kullen inte förstå det".

"Men vad kan vi göra?" frågar Joe.

"Till dess att Institutet kommer till klarhet i detta finns det inga tillfredsställande svar att ge invånarna".

"Och", säger Joe, "invånarna vid kullens fot har svårt att förstå och acceptera detta".

"De kräver omedelbara svar, och deras missnöje växer för varje dag", säger han.

"Och vem vet vart det kan leda..." hans röst tonar bort.

"Men jag har ett förslag", säger bagaren knipslugt.

"Jag har en möjlig lösning", säger han nickande.

"De där uppviolarna..." han gör en konstpaus.

"De som inte är nöjda med rapporten..." fortsätter han.

"De som hetsar upp de andra..."

"Jag tror", säger Joe, "att de är lite smartare än resten".

Han nickar och ler.

"Och vet ni vad", säger Joe, samtidigt som han utforskande granskar ansiktena hos de församlade dignitärerna, "vi skulle kunna *använda* den sortens folk för att hjälpa till på Institutet!"

"Vi skulle kunna använda deras intelligens, och förhoppningsvis, med lite styrning, kan de hjälpa till att klargöra frågan", säger han med ett leende.

Och naturligtvis håller alla med honom.

Det är en lysande idé.

Uppviolarna vill ha svar, så varför inte absorbera dem och ge dem en position där det blir deras ansvar att ge oss svaren.

"Det kommer att få tyst på uppviolarna", säger Joe, "och det kommer att förta verkan av deras inflytande på människorna nere på kullens botten".

"Det enda problemet är", säger bagaren, "hur vi ska få dem till Institutet?"

"Varför skulle de understödja något som de redan anser vara problematiskt?"

Men Joe har en lösning på detta.

"Vi gör som vi alltid gör", säger han, "vi berättar helt enkelt sanningen för dem".

"Vi säger till dem att vi behöver deras hjälp".

"Vi talar om för dem att vi inte har lyckats komma fram till något svar".

"Vi säger att vi bara är en grupp okunniga affärsmänniskor och att vi behöver deras intellektuella begåvning för att lösa problemet".

"Hur skulle de kunna avböja ett sådant erbjudande?" frågar Joe.

"Och för att sockra erbjudandet", säger han, "ger vi dem en liten bonus".

"Vi ger dem högre lön än invånarna därnere".

"Ger dem smak på hur det är", säger Joe.

"Dock inte för mycket".

"Vi vill inte ha dem som grannar här på toppen", säger han.

"Vi är redan för många".

"Men det finns gott om plats i mitten", säger han glatt, "så vi hjälper dem att bosätta sig där".

"Det är ett erbjudande som de inte kan vägra", avslutar Joe nickande.

Och så skickar man ut breven, erbjuder bonusarna, och uppviglarna och deras familjer packar ihop sina saker och påbörjar den korta vandringen till en anställning på Institutet och ett liv på mitten av kullen.

INDOKTRINERING

När den nya intelligentian anländer till Institutet hälsas de naturligtvis med en praktfull välkomstceremoni. Det bjuds på fin champagne och utsökta läckerheter, och en karismatisk talare som är särskilt inhyrd för att tala till nykomlingarna och få med dem på noterna vad gäller arbetet de ska utföra. När alla har fyllt sina magar med champagne och mat äntrar talaren podiet och säger till de församlade gästerna...

"Ärade gäster... Tack för att ni kom".

"Tack för att ni accepterat vår inbjudan".

"Tack för att ni har gått med på att hjälpa oss".

Därför kommer de att ägna en tid åt studier och lära sig språket och termerna som används på Institutet. Med detta beslut fattat avslutar de därmed sin måltid, dricker upp sin champagne och hasar sig i säng för att kunna vara skärpta och fräscha inför sin första studiedag nästa morgon.

UTBILDNING

När de vaknar nästa dag börjar studierna.

Och dagen därpå studerar de.

Och nästa dag igen studerar de.

De studerar i två år och under den tiden lär de sig hur de ska tänka och tala på precis samma sätt som Institutets grundare. Och när Institutets grundare är säkra på att uppviglarna kommer att tänka och tala precis som de själva får de börja arbeta.

Och de nya experterna arbetar till sent in på natten.

De samlar information...

De sitter och granskar tabeller...

De analyserar statistik...

...men när dagen är slut har de fortfarande inga svar.

Det fattas alltid någonting.

Det är helt enkelt något som inte stämmer.

Trots detta arbetar de flitigt inom den begreppsvärld som dikterats av Institutet och då och då avger de en rapport. Och eftersom nykomlingarna har lärt sig tänka och tala som Institutets grundare innehåller rapporten i princip alltid samma sak. Mitt i allt fikonspråk, tekniska begrepp och ekonomiskt "hokuspokus" som blir mer och mer komplicerat för varje år, och som ingen av invånarna längst ner på kullen någonsin förstår, konstaterar rapporten alltid ...

Det är komplicerat och kräver ytterligare forskning.

Och varje gång människorna längst ner på kullens botten hör detta blir de naturligtvis mycket besvikna.

Men det är OK.

Människorna längst ner vet att de bästa hjärnorna de har att erbjuda arbetar på problemet och de tror att om någon ska klara det så är det dessa. Så, de sväljer sin besvikelse, litar på sina kamrater, och går tillbaka till sitt arbete, under tiden som människorna där uppe på kullen fortsätter sitt ackumuleringsexperiment.

Men naturligtvis är inte allt rosenrött för människorna längst upp.

Varje år när Institutet släpper sin rapport är det alltid några människor längst ner som inte kan dölja sin besvikelse.

Men det är OK det också eftersom människorna längst upp på kullen varje år letar upp uppviglarna bland människorna därnere och erbjuder dem arbete på Institutet. Det är ett perfekt system och det fungerar alldeles lysande tills Institutet en dag har vuxit sig för stort och den finansiella påfrestningen på människorna i toppen blivit alltför betungande, och den dagen kallar Joe till ett särskilt möte.

BESKATTNING

”Mina mest lysande och ärade bröder”, säger han, ”jag har kallat er idag därför att vi har ett annalkande problem”.

”Fram tills nu har vi, till gagn för folket...”

”Och av ren välvilja...”

”...finansierat Institutet”.

”Detta har vi bekostat med egna medel”, säger han med allt högre röst.

”Och det har fungerat”, säger han.

”Men nu växer Institutet och dess kostnader ökar och därför har vi inte längre råd att själva bekosta dessa utgifter”, säger han.

”Naturligtvis”, säger han skrattande, ”kommer det inte på fråga att göra oss av med Institutet eller att dra ner på verksamheten”.

”Institutet förser oss inte bara med ovärderliga årsrapporter”, säger han, ”det är även ett ypperligt ställe att placera människor som inte är nöjda med livet på botten”.

”Emellertid”, säger Joe, ”måste någonting göras för att lindra den ekonomiska bördan, samtidigt som vi säkrar Institutets fortsatta verksamhet”, säger bagaren.

Han ser sig omkring på de bekymrade ansiktena.

”Men ni behöver inte vara oroliga”, säger han.

”Jag tror jag har en lösning”.

”Vi ska få folket längst ner på kullen att betala för det”, säger han och ler brett.

”Trots allt”, säger han, ”tjänar Institutet dem och inte oss”.

”Vi”, säger han och breder ut sina armar för att omfatta välståndet som omger dem alla, ”behöver inte Institutet”.

"Och som alltid", småler bagaren, "ska vi bara berätta sanningen för dem".

Och naturligtvis, när de har hört hans förslag, håller alla med honom och hyr därför in den bäste talaren som kan fås för pengar och kallar till ett möte med invånarna längst ner på kullen.

Talaren antrar podiet och börjar tala...

"Vi lever i tider med stora möjligheter", mässar han.

"Mycket lovande tider".

"Se", säger talaren samtidigt som han pekar på de flotta husen på kullens topp, "vad som är möjligt med idoghet och tålamod".

"Se", säger han och pekar på Institutet, "på det arbete vi utför för att ge er denna möjlighet".

Han höjer avvärande sina händer mot publiken.

"Men ni behöver inte tacka oss", säger talaren.

"Vi gör inte detta för tacksamhet eller prestige utan därför att *ni* är våra bröder och systrar".

"Men", säger han, "*vi* klarar det inte längre utan hjälp".

"Institutet har vuxit sig större för varje år och för varje år blir kostnaderna alltmer betungande för oss".

"Vi behöver er hjälp", säger han och sträcker ut sina händer mot folket.

"Det blir inte så mycket", han skakar på huvudet.

"Bara några kronor i veckan".

"Ni kommer knappast att känna av det och om ni vill", säger talaren, "så kan ni alltid kompensera för det genom att arbeta lite extra varje vecka".

Och naturligtvis fogar sig alla längst ner på kullen.

Varför skulle de inte göra det?

De litar på folket längst upp.

De litar på Institutets anställda.

De har ögon.

De ser ju hur det är.

Människorna längst upp finansierar *verkligen* Institutet med egna pengar och Institutets anställda arbetar *verkligen* hårt för att bringa klarhet, välfärd och utveckling för alla.

Människorna längst ner på kullen håller med om att de där uppe inte ska behöva axla bördan själva.

Det är inte mer än rättvist att de bidrar.

”Och om det innebär att jobba några extra timmar per vecka”, säger människorna längst ner, ”så är det sannerligen ett billigt pris för de förmåner som slutligen blir våra”.

De är alltså överens, och i och med det etablerar människorna längst upp ett förvaltningsorgan som de kallar regering, och denna regering får i uppdrag att beskatta människorna längst ner för att finansiera det numera *allmänna* Institutet.

Och människorna längst upp jublar, för de förstår att det nu, när dess finansiering är kopplad till massornas arbetsinsats, inte finns några gränser för hur mycket Institutet kan växa.

Vilket är precis vad som sker.

Varje år släpper Institutet en ny rapport.

Varje år finns det nya uppviglare.

Varje år expanderar Institutet.

Först är det ekonomi, en vetenskapsgren som syftar till att bättre förstå ekonomin.

Sedan är det ingenjörsvetenskap, en vetenskapsgren som syftar till att öka sakkunskapen inom produktion.

Sedan är det filosofi, en vetenskapsgren som syftar till att bättre förstå varför världen är uppdelad i rika och fattiga.

Sedan är det historia, en vetenskapsgren som syftar till att berätta historien sedd ur ett perspektiv från kullens topp.

Sedan är det religion, ett ämne som syftar till rättfärdigande.

Sedan är det psykologi, som används för att kontrollera arbetarna och göra dem fogliga. Och ganska snart finns Institutet överallt, och det är toppen, därför att med ett Institut som arbetar för att hantera missnöje och ge vaga förklaringar fungerar allting perfekt. Och nu när allting går så välsmort har grabbarna längst upp på kullen tid att ta itu med andra frågor förutom systemunderhåll och kan därför äntligen koncentrera sig helt på det de bäst tycker om.

Ackumulering!

UTVECKLING

En dag, på ett möte, efter en särskilt påkostad middag, reser sig bagar-Joe upp och säger:

”Vad var det jag sa?” säger han och höjer sitt glas för att skåla.

"Var det inte det jag sa?"

"Ingen har tagit skada", han ler förnöjt.

"I själva verket", säger Joe, "har det blivit precis tvärtom".

"Se er omkring på de förändringar vi har genomfört!"

"Vi som bor på kullens topp har skapat en bättre värld!" utropar han dramatiskt.

"Våra hem är höjden av arkitektonisk förnyelse", säger han.

"Våra trädgårdar är höjden av kreativitet och skönhet".

"Och Institutet", säger han, "är vår kronjuvel".

"Jag gratulerar oss alla" Joe lyfter sitt glas och skålar för rummet.

"Gratulerar!" utropar han.

"Vi har bidragit till att världen har utvecklats.

Han gör en liten paus och börjar sedan tala långsamt.

"Men", säger Joe, "vi kan åstadkomma mer".

"Med tillräckliga resurser kan vi förbättra allting".

"Med tillräckliga resurser kan vi göra denna värld till ett idealsamhälle".

"Vi kan införa en ny världsordning som skulle främja utvecklingen ytterligare och öka vårt välbefinnande tusenfalt", säger han.

"Och allt vi behöver är pengar för att förverkliga det", avslutar han.

PRODUKTDIVERSIFIERING

"Och jag vet hur vi kan göra det", säger Joe.

"Jag vet hur vi kan finansiera vårt idealsamhälle".

"Det enda vi behöver göra är att öka vår vinst, och jag har hittat ett sätt att göra det", säger bagaren triumferande.

"Istället för att baka bara en sorts bröd", säger han, "istället för att tillverka mitt finaste bröd kan jag göra ett billigare bröd med billigare ingredienser och med mindre arbetsinsats, och jag kan sälja det till människorna längst ner på kullen".

"Om jag gör det", säger han, "kommer jag att spara pengar på ingredienser och arbetskraft och därmed ackumulera mer".

Han ser sig omkring på alla uppmärksamma, leende ansikten i rummet.

"Men det är inte allt", fortsätter han.

"Jag kan dessutom baka ett särskilt bröd med de finaste ingredienser och den största omsorg och sälja det till ett högre pris till människorna högst upp på kullen", säger Joe.

"Istället för tredubbla produktionskostnaden kan jag sälja det för fem".

"Och visst", säger han för att förekomma deras frågor, "de kommer att köpa det när jag berättar för dem att detta bröd är exklusivt".

"Men naturligtvis", säger bagaren, "finns det ett litet problem".

"När människorna längst ner på kullen kommer in i affären och upptäcker att de bara har råd med det billiga brödet kommer de säkert att knorra och klaga", säger bagaren.

"Och naturligtvis vet vi vart det leder".

"Men", säger Joe leende, "jag har lärt mig att det enda jag behöver göra för att avstyra deras klagomål är att helt enkelt säga sanningen".

"När de klagar säger jag till dem, 'detta är priset ni måste betala för utveckling' och det kommer att tysta dem därför att ingen av dem kan argumentera mot utveckling".

"Och naturligtvis", säger bagaren, "kommer jag att berätta att det ligger helt och hållet i deras egna händer".

"Om de arbetar lite hårdare..."

"Om de snålar..."

"Om de sparar sina slantar..."

"Då kommer de ha råd att köpa specialbrödet".

Bagaren ser sig leende omkring i rummet.

"För utveckling?" frågar han och höjer sitt glas.

"För utveckling!" ropar hans kumpaner när de skålar med bagaren och håller i sig sitt vin.

AVSIKTIG FÖRVANSKNING

Och så, i utvecklingens namn, börjar därför människorna längst upp på kullen att leta efter sätt att öka takten på sin ackumulering. Och de nöjer sig inte med produktdiversifiering. Målet är trots allt "utveckling" och ju effektivare de kan ackumulera, desto större blir utvecklingen. Så, varje vecka träffas de och utbyter idéer om effektivare ackumulering. En vecka hittar de på idén om *planerad produktlivslängd* och *produktlivscykel*. Istället för att tillverka en produkt som håller länge, så tillverkar de som kan komma undan med det, produkter som går sönder eller blir omoderna efter en viss tid. På det sättet säkerställer man att *konsumenterna*, som människorna längst ner på kullen numera kallas, hela tiden måste köpa nya produkter.

Planerad produktlivslängd och produktlivscykel innebär naturligtvis att människorna längst ner på kullen måste arbeta hårdare och längre för att finansiera Institutet, köpa det exklusiva brödet, ersätta uttjänta produkter, och ha råd med varje års nymode. Och det innebär dessutom att Moder Jord utsätts för större påfrestningar eftersom usla konsumtionsvaror och trasiga produkter översvämmar soptipporna och slukar resurser. "Men det", säger Joe, "är ett litet pris att betala för utveckling" och därför fortsätter de.

En vecka kommer de på idén att *sänka arbetskostnaden* genom att betala människorna längst ner på kullen mindre för deras arbete. Detta blir naturligtvis inte särskilt populärt hos människorna där nere eftersom det tvingar dem själva, deras äkta hälfter, och ibland till och med deras barn att jobba hårdare och längre bara för att överleva. Men människorna längst upp på kullen är ihärdiga och hittar sätt att tvinga igenom reformen. De klassar ner arbete, fjättrar arbetarna vid löpande band, begränsar tillgången på yrkeskunniga människor genom att inskränka möjligheten till utbildning, och använder till och med barnarbetare i länder där de kan komma undan med det. Naturligtvis förstår människorna längst upp att allt detta inte är riktigt schysst, men de intalar sig att man alltid måste betala ett pris för utveckling, och därför fortsätter de.

En annan vecka lägger människorna däruppe märke till att många längst ner på kullen fortfarande använder den informella ekonomin, dvs. byteshandel, för att köpa arbetstjänster. De funderar kring detta och kommer fram till att det inte är bra eftersom det är omöjligt att ackumulera arbetsenheter när människor idkar byteshandel, och när man inte kan ackumulera sker det inte heller någon utveckling. Så människorna längst upp beslutar därför att byteshandeln bör minskas och till slut elimineras. Naturligtvis protesterar människorna längst ner mot detta. I deras ögon har byteshandel alltid varit en legitim form av handel och att ge upp detta skulle förvärpa deras situation ytterligare. Men människorna på kullens topp är ihärdiga och i namn av utveckling hittar de till slut ett sätt att minska byteshandeln. Med Institutets hjälp beställer de en rapport som gör gällande att verksamheter utanför den rådande ekonomin underminerar nationens utveckling. Därefter beordrar de regeringen att registrera alla former av ekonomisk verksamhet. Slutligen omorganiserar de all produktion. Istället för att ha små, lokala, självständiga ekonomier där informellt utbyte och byteshandel är enkelt och naturligt framtvingar de en uppdelning av produktionen och tvingar hela länder att specialisera sig på ensidig produktion. De odlar bananer i ett land, tillverkar bilar i ett annat, får spannmål från ett tredje, och så vidare. Det är lysande. I en globalt utspridd marknad, där man får sin mat från jordbrukare som bor hundratal mil bort, blir byteshandel omöjlig och livet ovisst.

Och i namn av utveckling fortsätter detta. Varje vecka träffas grabbarna längst upp för att diskutera världens utveckling, och då och då hittar någon på ett nytt och bättre sätt att främja utvecklingen. Och under tiden jobbar människorna längst ner på kullen allt hårdare för att överleva. "Men", säger människorna längst upp, "det är priset vi betalar för utveckling". Men så en vacker dag dyker ett problem upp, och problemet är pengar. Det visar sig nämligen att grabbarnas ansträngningar att finna effektiva sätt att främja utvecklingen orsakar ett obehagligt snabbt penningflöde.

Problemet är att pengarna håller på att samlas i dammiga och solkiga högar.

Det är absurt, för att inte säga besvärande, snuskigt och ohygieniskt, och i början vet inte grabbarna där uppe vad de ska göra. Så, de kallar till ett särskilt möte för att diskutera problemet och, kort sagt, hittar de en bättre symbol för lagring av arbetsenheter

STEN OCH METALL

Det är stenhuggaren som löser problemet.

En dag, på ett av deras särskilda möten, höjer stenhuggaren försiktigt sin hand och säger till sina församlade bröder, "Jag tror att jag kanske har en lösning på vårt problem med pengar".

Han kallar dem intill sig.

Han ber dem att titta när han stoppar ner handen i fickan och tar fram en vacker guldring infattad med en glittrande sten.

Han visar upp ringen samtidigt som han börjar förklara, "För cirka sex månader sedan var mitt penningflöde så stort att jag inte längre behövde arbeta för mitt uppehälle" (han gör ett uppehåll när klubbmedlemmarna höjer sina glas och gratulerar honom till hans hårda arbete och stora förmögenhet).

"Men jag blev uttråkad", säger han, "och behövde något att syssla med".

"Så, eftersom jag är stenhuggare till yrket, började jag leka med stenar och metaller och upptäckte att dessa skinande stenar kunde slipas i vackra och glittrande diamantstrukturer".

"Och", säger stenhuggaren, "jag upptäckte att jag kunde ta denna mjuka metall och böja och forma den".

"Och", säger stenhuggaren, samtidigt som han triumferande höjer diamantringen, "jag upptäckte att jag kunde kombinera de två".

Alla beundrar stenen på hans finger.

"Det kräver inte särskilt mycket arbete", säger han, "men det kräver en stadig hand".

"Och se hur vacker den är", säger han.

"Och är det inte mycket bättre än en hög med pengar?" frågar han.

Och naturligtvis håller alla med honom.

Det är mycket vackrare än en hög med pengar.

"Men hur löser detta problemet med pengar?" frågar någon.

"Alltså", säger stenhuggaren med ett leende, "så här går det till..."

"Vi kan lagra hur många ackumulerade arbetsenheter vi vill i en av dessa små metallinsvepta stenar!"

"Kom ihåg att papperspengarnas värde bara är en fråga om överenskommelse och därför kan vi lagra tiotals, hundratals, till och med tusentals arbetsenheter i individuella sedlar".

"Det finns ingen begränsning!" säger han.

"Och samma sak gäller för denna vackra ring!"

"Det enda vi behöver göra är att komma överens om ett värde..." säger stenhuggaren och hans röst dör bort.

När stenhuggaren slutat tala är alla tysta.

Pannor rynkas och några ansikten ser fundersamma ut.

Ett mummel av röster hörs och efter några minuter sprider sig leenden.

Någon viskar, "det är lysande".

Men det ger även upphov till frågor.

"Vad ska vi göra med pengarna som vi lagrar?" frågar någon.

"Och hur ska vi komma överens om ett pris?" frågar en annan.

Stenhuggaren ler och höjer sina händer.

"Jag har förutsett dessa frågor och kommit fram till en lösning", säger han nöjt.

"Beträffande vad vi ska göra med alla kontanterna, så kan vi bygga ett centralt magasin eller 'bank' och kan förvara pengarna där".

"Och när det gäller att bestämma värdet på vårt guld och våra diamanter", säger han, "så kan vi utse en *kommitté* bestående av våra mest betrodda bröder och de kan bestämma priset".

"Denna kommitté, eller 'kartell' om ni så vill, kommer att tala om för oss att 'en karat i vikt motsvara en miljon arbetsenheter' och vi kommer att samtycka, och så länge vi är överens", säger han med ett leende, "är det bara att köra igång".

Bröderna överväger detta en stund och alla måste erkänna att det låter mycket bra. I själva verket kan de inte se några som helst nackdelar med detta och bestämmer sig därför för att göra det. De skapar en bank, de sammansätter en kartell för ädelstenar och metaller, och stenhuggaren sätter igång att skapa vackra och överdådiga sätt att lagra ackumulerade arbetsenheter.

Problemet är löst och allt kan fortsätta som vanligt!

Människorna på kullens topp fortsätter sin strävan efter ackumulering, ekonomin blir mer och mer förvanskad, och människorna längst ner jobbar allt hårdare bara för att överleva. Det verkar vara ett utomordentligt arrangemang och det fungerar perfekt enligt människorna däruppe, tills det en dag, utan förvarning, uppstår en KRIS!

KRIS

Och det visar sig vara en utomordentligt svår kris!

Helt plötsligt, för första gången i historien, är människorna längst ner på kullen arbetslösa – inte på samma privilegierade sätt som ledighetskommittén längst upp på kullen, utan på det där gamla vanliga ”kan inte köpa tillräckligt att äta, blir av med hus och hem, etc”-sättet.

Detta kommer som en fullständig överraskning.

Ena dagen fungerar ekonomin, nästa dag har den kraschat.

Ena dagen utbyter folk varor och tjänster, nästa dag kan de inte det längre.

Och jag tänker inte ljuga för er, krisen blir genomgripande och mycket svår.

Människor lider.

Barn svälter.

Människor dör och sorgligt nog förstår ingen längst ner på kullen varför de har drabbats av detta.

Men människorna längst upp förstår. De ser problemet lika klart som de ser diamanterna på sina fingrar. Under tiden som deras lilla experiment pågått har folket där uppe ackumulerat så mycket pengar att de bildligt talat har dränerat allt blod (dvs. kontanter) ur ekonomin med *arbetslöshet* som påtagligt resultat. (Så klart!).

Om ingen har pengar att köpa vad de behöver därför att människorna längst upp har sugit ut alla pengar ur ekonomin, och om överspecialisering har gjort byteshandel omöjlig, hur ska människorna då kunna sälja sina varor och tjänster?

Svaret är att det kan de inte.

Slutsatsen är att om man fortsätter dränera pengar ur en ekonomi urholkar man gradvis människors möjlighet till utbyte av arbetstjänster.

Om man gör det tillräckligt länge...

...eller tillräckligt aggressivt...

...och om man inte ersätter det man tar ut...

...leder detta till arbetslöshet, recession, och till slut ekonomisk depression.

Det är logiskt.

Det är oundvikligt. Och eftersom byteshandel har blivit omöjlig i deras ekonomi kan det också vara katastrofalt. Miljoner, kanske till och med miljarder människor kan börja svälta, och för att hejda detta finns det inget mindre att göra än att avsluta det lilla ackumuleringsexperimentet och ge tillbaka alla pengarna.

Tror du mig inte?

Låt oss göra ett litet tankeexperiment.

Föreställ dig för ett ögonblick en liten ekonomi bestående av tio personer.

Tänk dig nu att var och en av dessa tio personer har hundra dollar och att de använder dessa hundra dollar för att utbyta sin arbetskraft med.

Föreställ dig därefter att en av dem, låt oss kalla honom Fred, en dag börjar suga ut pengar ur ekonomin, lite då och då.

Kanske gör han det genom beskattning.

Kanske gör han det genom att profitera.

Kanske tvingar han andra att göra det åt sig.

Hur utsugningen går till spelar ingen roll eftersom slutresultatet alltid blir detsamma. Förr eller senare, beroende på hur aggressivt ekonomin töms, kommer människor inte att kunna idka utbyte av sin arbetskraft därför att ingen har några pengar kvar som de kan använda som utbyte.

Under i övrigt samma förhållanden (dvs. om Fred inte gör något för att återställa pengarna till ekonomin), kommer Fred vid någon tidpunkt att ha alla pengarna, och alla andra kommer att vara *arbetslösa* (dvs. inte kunna idka utbyte av sin arbetskraft), såvida de inte har turen att arbeta för Fred.

Och vad gör Fred då?

Hur löser Fred den ekonomiska krisen?

Det enda Fred kan göra i det läget är faktiskt att ge tillbaka alla pengar.

Sanningen är att om Fred vill undvika det mänskliga lidande som följer på arbetslöshet och recession i en ekonomi som han har tömt på själva dess hjärteblod, ser han till att ge tillbaka alla pengar som han tömt, så att människor får de resurser de behöver för att kunna utbyta arbetskraft med varandra.

Det är det enda rätta att göra.

Inget annat kommer att lösa problemet.

Naturligtvis är han ju inte tvungen att göra detta.

Han kan, om han vill, intala sig själv att pengarna tillhör honom, eller att han har arbetat hårt för dem, eller att han förtjänar dem därför att han är förmer, eller "oklanderlig", eller vad som helst. Men, om Fred bestämmer sig för att behålla pengarna och bibehålla sina privilegier, är det bästa han kan göra att förse samhället med första-hjälpen-lösningar.

Säkert är att, om Fred inte börjar göra det rätta, om han inte slutar suga hjärteblodet ur ekonomin, kommer ingenting han gör, att förhindra en allmän systemkrasch och död.

Och om han inte gör något åt saken?

Om han inte gör det rätta?

Nå, låt oss se vilka alternativ som står Fred till buds i så fall.

Ett av alternativen Fred har är att inte göra något alls. Fred har ju trots allt massor med pengar och kan skaffa sig allt han behöver för att överleva. Men inte bara det, efter ett tag kommer människor att bli så desperata att de arbetar för en spottstyver (och därmed ökar Freds "köpkraft") bara för att få tillräckligt för att klara familjen. Men egentligen finns det en gräns för hur länge den strategin håller. Att dö långsamt av svält är inte populärt hos stora grupper av tungt beväpnade människor.

Fråga bara den franska aristokratin.

Om han behåller alla pengar för sig själv till den grad att det enda som finns kvar att äta är tårta (Sharp syftar här på den franska revolutionen och Marie Antoinette som, när hon konfronterades med fattigdomen och eländet som det franska folket levde i, visade sin totala brist på förståelse för situationen genom att föreslå att om folket inte hade någon mat att äta kunde de ju helt enkelt äta tårta, ö.a.), kommer människor till slut att vara så utfattiga, och deras familjer leva i sådant armod, att de bygger en giljotin till hans ära.

Hack hack!

Och det är naturligtvis ett misstag som han inte upprepar två gånger.

Så, vad gör han?

Tja, om du tänker dig att du är Fred, och du vill undvika att bli halshuggen för en sådan sak, blir du i så fall tvungen att ge tillbaka en del av pengarna.

Man kommer till en punkt när detta inte går att undvika.

Men naturligtvis måste detta göras försiktigt.

Jag menar, du kan inte bara "ge" tillbaka pengarna.

Du kan inte bara gå fram till människorna i din ekonomi och säga, "varsågod, börja om på nytt". Om du gjorde det skulle människor omedelbart börja undra varför de gav dig pengarna till att börja med, och kanske lära sig att inte gå med på din utsugning, vilket ju skulle innebära slutet på dina privilegier, men också sätta stopp för det ständiga lidandet som din girighet orsakade.

Hmmm...

Så, om Fred vill bevara sin lilla "hemlighet" måste han hitta på ett finurligt sätt att återlämna pengarna han har sugit ut ur ekonomin, utan att det ser ut som att han ger tillbaka dem. Som tur är finns det några sätt han kan göra detta utan att befolkningen ska behöva fatta misstankar. Ett sätt är att sätta igång ett krig, det andra är utlåning. Vi tittar på utlåning först.

Ett jättebra sätt att slussa tillbaka pengar till ekonomin och därmed minska arbetslösheten, utan att avslöja den verkliga hemligheten, är att låna ut pengarna.

Om du lånar ut pengar samtidigt som du säger "det här är mina pengar och ni måste betala tillbaka dem", vidmakthåller du illusionen att det är dina pengar, samtidigt som du fortfarande kan ge systemet en högst nödvändig blodtransfusion. Men det är ingen hållbar lösning, särskilt när du är riktigt girig och debiterar ränta dessutom.

Begrunda följande:

Efter att ha sugit ut alla pengarna ur ekonomin och försatt ekonomin i hjärtstillestånd, går Fred till invånarna i sitt land och säger, "hör ni, ni, jag kan hjälpa er. Jag ska låna ut hundra dollar till var och en av er så att ni kan komma igång med affärerna igen" (alla ropar hurra och applåderar) "...så länge ni betalar tillbaka med ränta", säger han.

"Jag ger er hundra dollar, och ni betalar tillbaka etthundratio till mig".

[förbryllade blickar].

"Men varför ränta?" frågar människorna.

"Tja", säger Fred, "det är ju en stor uppostring för mig att låta er använda mina pengar, för under tiden ni använder mina pengar för att ni ska kunna komma igång med era arbeten igen kan ju jag inte själv njuta av pengarna".

"Så det är inte mer än rättvist", säger han, "att jag får något tillbaka". Och eftersom de inte har något annat val accepterar invånarna.

Och det låter ju vettigt.

Och det verkar faktiskt fungera.

Fred lånar ut sina pengar, blodet flödar åter i ekonomins vener, och alla är tillbaka i arbete igen.

Men tyvärr fungerar inte den på nytt igångsatta blodcirkulationen särskilt länge.

I själva verket kollapsar ekonomin igen, den här gången dubbelt så fort som tidigare.

Problemet?

Fred har nu satt sina huggtänder på två ställen i det ekonomiska blodflödet.

Han håller fortfarande på med sina vanliga utsugande aktiviteter och tömmer på så sätt sakta ekonomin på blod, samtidigt som han dessutom får tillbaka sina lån PLUS ränta.

Jag antar att du nu ser problemet och det givna resultatet. Fred suger nu ut pengar från ekonomin dubbelt så fort som tidigare, så nu kollapsar den på halva tiden, men med en avgörande skillnad. Även efter det att Fred har sugit ut alla pengar ur ekonomin går ekvationen inte ihop! Det vill säga, trots att Fred har fått tillbaka alla sina pengar, så är folk **fortfarande skyldiga honom pengar**, eftersom han har lånat ut mot ränta

OSÄKRA FORDRINGAR (SKULD)

Fred har upptäckt nackdelarna med osäkra fordringar.

Det är ett problem för alla övriga i det lilla samhället, som för första gången någonsin konfronteras med skuldsättningens förkrossande orimlighet *och* det är ett problem för Fred eftersom Fred nu, trots att ekonomin håller på att kollapsa och att folk lider, har blivit mycket ovillig att låna ut mer av sina pengar för att rädda människorna som lider.

Varför?

Nja, han är ju inte dum.

Han har redan förlorat på sitt senaste lån, och han kan se att alla nu är pankor, så det skulle vara lite korkat att börja låna ut pengar till folk som inte kan betala tillbaka. Man skulle kunna säga att Fred har "förlorat tilliten till" människors återbetalningsförmåga; han har förlorat tilliten till ekonomin.

Det är lite av ett dilemma.

Även om Fred inte längre vill låna ut mer pengar eftersom han med säkerhet vet att han aldrig kommer att få tillbaka vare sig pengarna eller räntan, vet han att han ändå måste göra någonting, för annars kommer människor att bli hungriga, desperata, och kanske till och med våldsamma. Och det skulle ju sätta käppar i hjulet för honom.

Så, vad gör han? Ja, när ekonomin befinner sig i kris och Fred har förlorat tilliten till den, så återstår det i stort sett bara två saker han kan göra. Han kan antingen ignorera problemet och låta människor lida, eller så kan han ge ekonomin en adrenalinkick genom en penningtransfusion.

Låt oss vidga detta tankeexperiment för att se det lite tydligare. Vi föreställer oss att Fred styr över national ekonomin, eller till och med världsekonomin.

Om han ignorerar problemet kommer han att behöva använda våld och propaganda för att hålla människor i schack annars kommer de att göra det som svältande människor gör överallt. De kommer att revoltera och ta vad de behöver för att överleva. Naturligtvis kommer han inte att kalla det för "våld" och "propaganda". Det skulle bara göra människor bittra och ovilliga att arbeta. Förmodligen kommer han istället att kalla det *fredsbevarande, säkerhet, utbildning, och filmunderhållning*. Och naturligtvis kommer han att ge dem alla möjliga anledningar till varför de måste finna sig i det. Kanske kommer han att spränga en av sina egna byggnader i luften, eller visa ett dussin polisingripanden på TV för att övertyga dem om behovet av säkerhet. Eller kanske kommer han att skrämma dem med skräckvisioner. Vad han än väljer att göra kommer resultatet att bli detsamma.

När människorna börjar se på honom med hungriga blickar kan all den övervakning, polis, arméer och teknologi som han styr över enkelt användas för att kuva den oroliga och arga befolkningen.

Och denna strategi kommer att fungera till en viss gräns.

Men, som fransmännen med sina giljotiner visade prov på, kan Fred kallsinnigt bara ignorera massornas lidande till en viss gräns innan allt slutar i tragedi.^{xii} Så, hur gärna han än vill behålla allt för sig själv, blir han till slut tvungen att ge ekonomin en transfusion och kanske till och med hjärtmassage.

Och hur gör han det?

Nå, eftersom Fred inte ens överväger att göra det som är rätt och riktigt och helt enkelt ge tillbaka pengarna, och eftersom Fred är den ende som har pengar att låna ut, finns det ingen annan utväg för Fred än att återfå tilliten till människors återbetalningsförmåga, så att han kan känna sig tillräckligt säker på sin "återbäring på investering" och börja låna ut igen.

Och hur ska Fred göra för att återfå tilliten till ekonomin och människors återbetalningsförmåga och därmed sin villighet att låna ut pengar?

Tja, det finns ett antal väl beprövade saker Fred kan göra för att återfå tilliten till ekonomin och därmed sin villighet att börja låna ut pengar igen. En av de saker han kan göra är att "nollställa" ekonomin. Han gör detta helt enkelt genom att låta ekonomin kollapsa och därefter "ta tillbaka äganderätten" på allt som är "hans". Fred resonerar så här. När folk lånade pengar av honom gick de iväg och köpte sådant som de behövde för att överleva och frodas (hus som ger tak över huvudet, bilar för att komma till arbetet, mat till sina familjer, osv.). Eftersom de inte betalade tillbaka alla hans pengar anser Fred att alla saker som de köpt för hans pengar nu tillhör honom. Så han tar "vad som tillhör honom" och reglerar på så sätt skulden. Att få tillbaka *sina* pengar genom att återta varor som köpts för pengar som tillhör honom återger Fred villigheten att låna ut pengar. Detta är emellertid inte roligt, särskilt när barn är inblandade, eftersom det lämnar folk i den fruktansvärda situationen att behöva börja om från noll, men "sånt är livet", eller hur?

En annan sak som Fred kan göra för att avvärja ekonomisk kollaps är att trycka nya pengar och introducera dessa i ekonomin. Att trycka mer pengar är ett jättebra sätt att avvärja ekonomisk kollaps eftersom det egentligen gör den livsviktiga (den ständiga ackumuleringen av arbetsenheter i en ekonomi) transfusionsprocessen (dvs. att återinföra det som har sugits ut) till något permanent. På samma sätt som Fred vägrar att ge bort sina egna pengar, kommer han naturligtvis inte heller att bara ge bort de nytryckta pengarna när han sätter igång tryckpressarna.^{xiii} Att bara ge bort pengarna skulle leda till inflation och en ständig devalvering av *hans* pengar.^{xiv} Så, för att undvika detta debiterar han ränta även på de nya pengarna.

Hur mycket ränta?

Nja, det är faktiskt inte en exakt vetenskap.

Det är lite av ett gissningsspel.

Om räntorna är för låga leder det till minskade möjligheter^{xv} och (än viktigare) till inflation. Å andra sidan, om räntorna är för höga kullkastar utsugningen och återbetalning av lån ekonomin alltför snabbt.

Så, Fred försöker skapa en balans som håller både inflation (orsakad av introduktion av nya pengar i ekonomin) och arbetslöshet (orsakad av brist på pengar) på "rimliga" nivåer. Men fungerar det?

Nja, på sätt och vis.

Att ge samhällsekonomin en permanent, räntebärande penningtransfusion uppskjuter tillfälligt den ofrånkomliga ekonomiska kollapsen som orsakats av Freds utsugning och utlåning. Till slut skapas en skuldfälla, Fred förlorar sin tillit, och penningflödet stannar av. I en liten ekonomi är processen helt uppenbar, men den är inte lika tydlig i en mycket stor ekonomi. I en stor ekonomi skulle skulderna hopa sig i en eller två sektorer av ekonomin, en "självreglering" skulle inträffa (dvs. skulden hopar sig till den grad att människor inte kan betala tillbaka pengarna), Fred skulle bli panikslagen, penningtransfusionen skulle stängas av, affärsverksamheten i den sektorn skulle kollapsa, människor skulle bli arbetslösa, och så vidare. I det läget skulle Fred "nollställa" den sektorn av ekonomin genom att återta sina tillgångar tills han känner sig trygg nog att låna ut igen, och sedan skulle skulderna hopas igen någon annanstans och hela processen upprepas.

Är detta negativt?

Tja, om du är en av dem som förlorar allting pga. "nollställningen", då är det negativt, och det kräver inte särskilt mycket fantasi för att förstå varför. Du förlorar ditt hus, dina barn svälter, ditt självförtroende rasar, din familj splittras, och livet blir en jämmerdal fylld av smärta och stress. Men Fred vinner på det. Ur hans perspektiv åstadkommer recession (dvs. "nollställningen" som orsakats av Freds utsugning) en nödvändig finansiell korrigering som ger honom möjlighet att få tillbaka sina investeringar, återställa hans tillit, och öka värdet på hans pengar som troligen rasat som resultat av inflationen. Allt detta är positivt för Fred som förmodligen tänker att om det värsta han behöver råka ut för är återkommande recessioner^{xvii}, då behöver han inte oroa sig. Men tyvärr är återkommande recession inte det värsta Fred råkar ut för. Medan han firar sin goda lycka, ökar antalet recessioner och kriser, de blir djupare och djupare, och allt svårare att ta sig ur.

Problemet är som alltid, SKULDSÄTTNING!

Vad man måste komma ihåg är att Fred alltid "lånar ut" pengar mot ränta och suger ut pengar med vinst, så **det spelar ingen roll vad** Fred gör för att föra pengar tillbaka till ekonomin – oavsett om det är ett **stöd- och åtgärds paket** eller skattelättnad eller något annat – skulden (dvs. att du är skyldig din arbetskraft till någon annan) ackumuleras **alltid**. Det börjar som en liten cancertumör som Fred lätt kan plåstra över med ett plåster eller två, men tumören växer och växer och växer och om inte Fred kriminaliserar räntepålägg och ger tillbaka pengarna finns det faktiskt inget Fred kan göra för att hejda den katastrofala kollapsen av sitt ekonomiska system. Slutligen, kanske redan nu, kanske om tre till fyra år, kommer man till en punkt där skuldsättningen är så svår och så genomgripande att ingenting längre kan återställa Freds tillit till ekonomin och då kommer dominobrickorna att falla och hela ekonomin drabbas av ett dödligt hjärtstillestånd.

Och det märkliga är att Fred vet detta. På grund av sin privilegierade position ser han, bättre än någon annan när det är på väg, och han vet att när det sker kommer människor att få utstå stora umbäranden, arbetslöshet, långvarig fattigdom, svält, och långsam, smärtfylld död.

Detta kanske förklarar Freds förkärlek till militär teknologi, säkerhet, beväpnade styrkor, RFID (*Radio Frequency Identification* ö.a.) och liknande. Naturligtvis kommer han inte att ta till dessa metoder om han inte tvingas till det. När allt kommer omkring är Fred ju ingen ond människa. Men han sover bättre när han vet att allt detta finns där, om han skulle behöva det.

Så, när den tiden kommer och ekonomin drabbas av ett dödligt hjärtstillestånd, vad kommer Fred att göra då?

Nja, som alltid har Fred ett val.

Å ena sidan kan Fred komma till insikt och se förvanskningen av det system han har levt med, ge tillbaka pengarna, kriminalisera ackumulering och räntepålägg, och låta landet leva lyckligt i alla sina dagar. Om han gör detta kan vi alla i så fall sjunga "for he's a jolly good fellow" och hoppa runt av glädje, därför att om Fred väljer detta betyder det ett definitivt slut på fattigdom och lidande och uppnåendet av det jordiska paradiset.

Å andra sidan skulle Fred kunna fortsätta som tidigare och hänga fast vid sina pengar. Om han gör det kommer allt bara att bli värre. Som jag sa tidigare skulle det bli som en dominoeffekt. När krisen slutligen är här, kommer allt att kollapsa snabbt och på ett mycket dramatiskt sätt och det kommer inte att finnas något Fred kan göra för att hejda händelseutvecklingen. Det kommer att börja som en "normal" recession i en enskild sektor av konsumentekonomin. Men eftersom resten av ekonomin är så intrasslad i skuld kommer recessionen inte att begränsas till en enskild sektor. Även en liten nedgång i försäljningen kommer att utlösa en konkursvåg som sprider sig till andra sektorer och få Fred att gripas av panik och stänga av den intravenösa penningtransfusionen, och när det händer kommer alla dominobrickorna att falla omkull med ödesdigra konsekvenser för majoriteten av människorna i Freds ekonomi. Det kommer att bli så allvarligt att inget som helst maktutspel eller propaganda kommer att kunna stävja de upprörda massorna och Fred kommer återigen att ställas inför två val. Antingen måste han ta sitt ansvar och göra det rätta, eller så blir han tvungen att sätta igång ett krig.

Varför krig?

Därför att människor som Fred upptäckte för länge sedan, att krig är ett bra sätt att kanalisera aggression och lyfta en ekonomi ur ekonomisk depression. Krig gör det inte bara möjligt för Fred att injicera *mucho* \$\$\$ i ekonomin på ett sätt som bevarar hans hemlighet, det gör dessutom att han kan rikta de unga, arbetsföra, och potentiellt farliga människors aggression. Han utnämner någon som "ond" och skickar sedan alla arbetsföra unga män ut ur landet för att bekämpa ondskan.

Enkelt!

Och naturligtvis är det inte något litet krig vi snackar om här.

På tröskeln till en total ekonomisk kollaps kommer Fred att behöva ett ordentligt krig, ett globalt krig, med kvadriljoner dollar i militärutgifter som leder till skvadriljoner dollar av ekonomiska avknoppningar i ekonomin för att lösa problemet, och det betyder naturligtvis att massor av oskyldiga människor kommer att dö. Naturligtvis måste Fred ha en fiende att kriga mot. Men det är inga problem. Efter sekler av indoktrinering är världen så uppdelad i religioner, i hudfärger, i nationaliteter, i kön, i kulturer och i regioner att det nu är lika enkelt att utlösa ett globalt krig som det är att släppa en atombomb.

Så, vad kan *du* göra?

Personligen rekommenderar jag inte att du bara sitter där och gör ingenting.

Även om nästa världskrig lyckas lösa vår globala ekonomiska kris genom att återmonetisera den globala ekonomin är vi snabbt på väg mot en planetär miljökatastrof. Om vi inte fixar de otaliga ekologiska, psykologiska och sociala störningar som orsakats av det dåraktiga ekonomiska system vi lever under kommer mänskligheten inte att överleva för att göra om det. Och dessutom, vi slåss inte med påkar och stenar längre. Med det slags teknologi vi nuförtiden kan använda för att döda, och den globala sammanlänkningen som hotar att förena planeten, skulle miljarder kunna dö innan Fred återfår sin tillit.

Jag rekommenderar inte heller giljotiner och våld. Det fungerade faktiskt ändå aldrig eftersom, som vi har sett, om du dödar en Fred tar snart en ny Fred hans plats. Och för övrigt är det gamla talesättet sant: "våld föder våld". Man kan inte lappa ihop en sargad värld med våld och förtryck.

Jag rekommenderar inte heller att du bara står där och väntar på att ett stort utomjordiskt rymdskepp ska komma och föra bort dig, eller att dina "bröder från Sirius" ska komma och fixa problemen på denna jord. Jag vet att en del människor gör just det, men ni ska veta att detta aldrig kommer att ske. Där kan du lita på mig. Om högste ledaren för den utomjordiska Annunakiflottan skulle tala med dig just nu skulle han säga exakt samma sak jag säger, "detta är ert problem och ni måste själva fixa det innan vi kan hjälpa er".

Och slutligen, jag rekommenderar inte heller att du bara står där och väntar på att "frälsaren" ska komma och rädda din rumpa. Jag är säker på att om frälsaren stod framför dig och talade med dig just nu skulle han säga exakt samma sak jag säger till dig, nämligen att "du är en mäktig, stark och kraftfull medskapare och en strålande gnista av den gudomlige Skaparguden, och du har den inneboende kraften att ändra denna värld. Allt du behöver göra är att vakna upp, ta tillbaka din kraft, och lära dig hur du ska använda den".

Till syvende och sist är det trots allt ditt val.

Du kan komma med bortförklaringar och passivt sitta och vänta på att Fred ska göra det rätta, eller så kan du inse att det är, efter så mycket indoktrinering, krigande, konflikter, splittring, depression, och lidande, du som måste ta saken i egna händer. Väljer du det första alternativet kan du bara hoppas på att det jag sagt till dig idag inte är sant. Men, väljer du det andra alternativet, rekommenderar jag dig att besöka mig på <http://www.michaelsharp.org/> där jag kan hjälpa dig att komma igång med uppvaknandet och den del av lösningen som handlar om att bli mer medveten och handlingskraftig. Håll dock ett öppet sinne. Kom ihåg, jag är en andlig författare, och de lösningar jag kan erbjuda för denna röra vi kallar planeten jorden kommer att vara andliga lösningar. Om du tror att du är redo för det är du välkommen att titta in, så ska vi se vilka lösningar som finns.

*De kom till Jerusalem, och han gick till templet. Där drev han ut dem som sålde och köpte. Han vält omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, och han lät ingen bära med sig något över tempelplatsen. Han undervisade dem och sade: "Står det inte skrivet: Mitt hus ska kallas ett bödens hus för alla folk? Men ni har gjort det till ett rövarnäste". Detta hörde överstepräster och de skriftlärd, och de sökte efter ett sätt att röja honom ur vägen. De var rädda för honom, eftersom alla människor var överväldigade av hans undervisning. **Mark 11: 15-18.***

Känn dig fri att publicera detta dokument på din webbplats eller blogg som en service åt dina läsare.

En länk till <http://www.michaelsharp.org> skulle uppskattas, men det är inte nödvändigt.

Vänligen redigera inte dokumentet eller avlägsna fotnotsmarkeringar.

Om du läser denna ekonomiska avhandling online som en gratis e-bok, och vill ge en skälig summa i utbyte för den ekonomiska upplysning du fått, kan du donera \$2 eller mer via följande länk:

<http://www.michaelsharp.org/energetic-exchange>

Din villighet att bidra till skapandet av en ny världsekonomi där utbyte är frivilligt uppskattas.

FOTNOTER

- i Att vara "världsförbättrare" betyder för mig helt enkelt att jag, på ett lättfattligt och jordnära sätt, skriver om ämnen som är relevanta för det andliga uppvaknandet och den själsliga självständigheten hos alla, utan hänsyn till rang, och utan vare sig några underförstådda eller uttryckliga undantag.
- ii Se <http://www.thespiritwiki.com/index.php/Barter>
- iii Detta skulle möjligtvis kunna vara en hädelse i Guds ögon.
- iv [http://www.thespiritwiki.com/index.php/Labour Time](http://www.thespiritwiki.com/index.php/Labour_Time)
- v <http://www.thespiritwiki.com/index.php/Economy>
- vi [http://www.thespiritwiki.com/index.php/Official Economy](http://www.thespiritwiki.com/index.php/Official_Economy)
- vii [http://www.thespiritwiki.com/index.php/Informal Economy](http://www.thespiritwiki.com/index.php/Informal_Economy)
- viii [http://www.thespiritwiki.com/index.php/Labour Value](http://www.thespiritwiki.com/index.php/Labour_Value)
- ix Det är naturligtvis inte helt sant, men problemen som är knutna till ackumulering är inte så uttalade i ekonomier som inte är penningbaserade, eller penningbaserade i den utsträckning som vår globala ekonomi är just nu. I ekonomier som idkar byteshandel tenderar man snarare att avråda ackumulering. Se till exempel de nordamerikanska indianfolkens traditionella offerfest *Potlatch*, där man manifesterar sin sociala status genom att ge bort värdefulla gåvor,. <http://en.wikipedia.org/wiki/Potlatch>
- x Med "världskollaps" menar jag bokstavligen "världskollaps". Den dynamiska kraften som initieras genom ackumulering leder, om den lämnas otyglad och utan åtgärd, till det oundvikliga slutet för den mänskliga civilisationen. Trycket på miljön, den bitterhet och desperation som det orsakar, leder slutligen till kollaps av den mänskliga civilisationen. Det kan tänkas vara starka ord nu, men när du väl har läst igenom detta lilla häfte kommer det att stå helt klart för dig att ackumulering verkligen leder till slutet på människans värld.
- xi Intressant nog behöver makt inte nödvändigtvis vara en komponent i alla penningbaserade relationer. Om vi antar att relationen är jämbördig (dvs. jag har alla pengar jag behöver och du har alla pengar du behöver), blir det aldrig en fråga om maktutövning. Jag behöver aldrig göra något du ber mig göra, eftersom jag har de pengar jag behöver. Om jag emellertid av någon anledning behöver dina pengar, om jag är arbetslös, om jag är pank, om mitt bankkonto har tömts pga. ränta, om jag måste skaffa mat till och skydda mina barn, eller få tak över huvudet, och du styr över pengarna, ja då har du makten. Om du då skulle be mig göra någonting, och eftersom jag behöver pengarna som du har, skulle jag förmodligen göra sådant som jag inte ens skulle drömma om att göra om jag inte *behövde* pengarna, sådant som till exempel prostitution och pornografi och andra mindre tilltalande sysselsättningar. Hur har du det med ditt nuvarande arbete. Älskar du det du gör? Om inte, varför gör du det då? Och om du hade tillräckligt med pengar för att göra det du vill, vad skulle du göra istället? Det är en hisnande fråga att ställa därför att den ger dig en vink om hur livet skulle kunna vara i en korrekt monetiserad ekonomi. Om en ekonomi är korrekt monetiserad (dvs. om man inte girigt har sugit ut pengar till den grad att det inte finns tillräckligt med pengar till alla), skulle många av de yrken som människor för närvarande har inte längre existera eftersom vi inte skulle vara tvungna att utföra dem. Detta är värt att hålla i minnet när/medan vi fortsätter vår vandring genom denna korta ekonomiska avhandling.
- xii Se min *Black Book* som jag beräknar publicera på Internet Dec 25, 2012.

xiii Såvida han inte försöker "rädda" (bail out ö.a.) sina kompisar, som också känner pressen av de obetalda skulder som orsakats av en dränerad ekonomi.

xiv Hur devalveras Freds pengar av inflation? Nja, tänk dig vår lilla ekonomi på tio människor, var och en med hundra dollar. Efter det att Fred har lyckats suga åt sig alla pengar ur händerna på sina nio kompisar lånar han tillbaka dem med ränta. Problemet är att, eftersom Fred suger ut pengar på två sätt (vanliga profitgenererande aktiviteter, plus lånet och räntebetalningar) så dräneras ekonomin nu snabbare. För att inte behöva nollställa ekonomin alltför snabbt, bestämmer Fred sig för att trycka upp extra kosing och låna ut även dessa till ekonomin. Problemet med dessa extra upptryckta pengar är att det nu finns dubbelt så mycket pengar i ekonomin än tidigare och detta leder till en omedelbar inflation och devalvering av Freds pengar.

Hur då?

Ja, här får vi gå tillbaka till det vi pratade om från allra första början, nämligen att pengar är en abstrakt symbol för arbetskraft. Kommer du ihåg vad jag sa? Jag sa att i en korrekt monetiserad ekonomi skulle en penningenheter motsvara en arbetstenhet (dvs. en arbetstimme). Tänk dig att genomsnittet arbetstimmar per dag i ett sunt samhälle är fyra. Du tilldelas därför fyra penningenheter per dag i utbyte för ditt arbete (vilket utgör totalt $4 \times 365 = 1\,460$ enheter per år och person). Om någon arbetar en timme för dig så ger du honom/henne ett tillbörligt utbyte av 1 enhet (t.ex. en dollar) för deras arbete.

Tänk dig nu att ekonomin helt plötsligt har dubbelt så mycket pengar i cirkulation än tidigare. Istället för 1 460 enheter per person och år, finns det nu 2 920 enheter. Vad händer då?

Tja, det kommer att bli en kort period av instabilitet och inflation, orsakad av det extra kontantflödet, men den naturliga inflationsprocessen kommer gradvis att återställa balansen i ekonomin.

Va'?

Det fungerar så här.

Tänk dig att du, som ett resultat av någon sorts skattemagi, plötsligt börjar tjäna dubbelt så mycket pengar än året innan. Vad ska du göra med dessa extrapengar?

Tja, till att börja med kommer alla att strö pengar omkring sig. Det vill säga, människor kommer att KÖPA andras arbete dubbelt så ofta som tidigare. Alla som arbetar kommer därför att ha extremt mycket att göra. Ekonomin kommer att *hettas upp*. Med dubbelt så många enheter att spendera kommer du att gå till din lokala krukmakare och köpa dubbelt så många krukor än tidigare. Denna ökade efterfrågan på krukmakeri kommer att hålla krukmakaren mycket upptagen, alltför upptagen faktiskt, eftersom han inte kommer att kunna möta efterfrågan (såvida han inte offerar sin egen och familjens tid). Så, vad gör han? Nja, han är en frisk kille med en växande familj och han vill inte tillbringa all sin tid med att tillverka krukor åt fullständiga främlingar, och inte heller sätta sina barn i arbete. Så, istället höjer han priset per kruka till det dubbla.

Resultatet?

Inflation!

Och det är ju bra för alla utom Fred, därför att så fort som folk fördubblar sina priser (som en reaktion på den ökade mängden pengar), så fort "inflation" reglerar blodflödet, så minskar affärsverksamheten och allting återgår till det normala utan att någon har farit illa – förutom Fred. Tyvärr har Fred ett problem. Du förstår, på grund av sin profitering och räntepålägg, har Fred alla pengar han behöver, och kan därför inte rättfärdiga att roffa åt sig mer pengar (såvida han inte kan övertyga folk om behovet av en krisåtgärd [bail out] – men det är en annan historia). När han trycker upp och lånar ut pengar (med ränta) till ekonomin, roffar han därför inte åt sig några av dessa pengar. Detta låter först inte som ett problem, men tänk efter. Det finns nio människor i ekonomin och var och en har 100 dollar (vilket ger dem möjligheten att köpa 100 krukor vardera, till exempel). Fred trycker upp pengar och lånar ut etthundra dollar extra till var och en och åker sedan på semester. Han kommer tillbaka ett år senare och inflation har balanserat ekonomin (dvs. krukmakaren har höjt sitt pris till det dubbla) men nu är Freds etthundra dollar bara värda hälften så mycket som tidigare!

Stackars Fred, 😞 inflationen har devalverat hans pengar och gjort honom fattigare.

Det är naturligtvis lite mer komplicerat än så, men i grunden är idén densamma. Medan inflation faktiskt är bra (och om inte bra, så i alla fall inte dåligt) för alla, är det inte bra för Fred, vars bruttovinst sakta eroderar allteftersom han lånar ut nya pengar till ekonomin. Uppenbarligen måste Fred se till att hålla en stram kontroll på inflation och han kommer att göra det, vilket beskrivs i huvudtexten, genom att använda sig av räntesatser för att styra det intravenösa flödet.

xv Enligt Fred är det alltid bättre att låna ut pengar eftersom ju mer pengar han tryggt kan låna ut, desto mer ränta kan han kassera in.

xvi Kanske genom en privatägd bank med befogenhet att trycka pengar.

xvii En "recession" kan definieras som en liten ekonomisk kollaps som uppkommer på grund av bristande tillgång till pengar, vanligen orsakad av en kreditbegränsning som i sin tur är orsakad av en katastrofal skuldsättning och sammanbrott av investerarens tillit.

OM MICHAEL SHARP

Jag är sociolog och mystiker och har skrivit åtskilliga böcker i ämnen som sträcker sig från kosmologi och teologi, till chakra-aktivering, uppstigande (ascension ö.a.), och uppväckandet av den fysiska enheten (kroppen, ö.a). Jag har skapat *SpiritWiki* (<http://www.thespiritwiki.com>) som ett arkiv för mina egna andliga, psykologiska, och sociologiska tankar och funderingar.

Innan jag skrev denna bok visste jag ingenting om ekonomi. Jag deltog i en grundkurs i ekonomi, som den första kursen, det första året, av min misslyckade ingenjörsexamen. Jag hoppade av kursen efter första lektionstimen (stod inte ut med det) och blev följaktligen avstängd (dvs. fick inte fortsätta utbildningen) eftersom jag kuggades på alla andra kurser. Vis av mitt misstag, skrev jag in mig på universitetet en andra gång och höll mig så långt bort från ekonomi- och ingenjörsinstitutionerna som möjligt. Jag tog därefter min filosofie doktors-examen (PhD) i sociologi.

Besök mig på <http://www.michaelsharp.org/>

ANDRA BÖCKER I ROCKET SERIESTM SCIENCE

*Håll utkik efter framtida avsnitt i min *Rocket ScientistsTM Guide* series.